

**MIĘDZYNARODOWE SZCZEGÓLNE
WARUNKI PRZEWOZU
TARYFY WSCHÓD - ZACHÓD
(SCIC-TWZ)**

CZĘŚĆ I - III

POSTANOWIENIA OGÓLNE

OGÓLNE WARUNKI PRZEWOZU (OWP-TWZ)

WARUNKI SZCZEGÓLNE I TARYFOWE (WST)

Obowiązują od dnia 14 grudnia 2014 r.

Z chwilą wejścia w życie niniejszych SCIC-TWZ tracą moc postanowienia Międzynarodowych Szczególnych Warunków Przewozu Taryfy Wschód-Zachód (SCIC-TWZ) obowiązujące od dnia 15.12.2013 r.

Zarządzający: DB Fernverkehr AG
Deutsche Bahn Gruppe
Internationales Preismanagement
- P.FMV 13 -
Stephensonstr. 1
D-60326 Frankfurt am Main

☎ national: 069 265 14251

☎ international: +49 69 265 14251

Telefax: 069 265 76 15

Telefax: +49 69 265 76 15

e-mail: Alexander.Masalowicz@Bahn.de

ZMIANY I UZUPEŁNIENIA

Nr porządkowy zmiany	Podstawa	Zmiana obowiązuje od dnia	Czytelny podpis pracownika wnoszącego zmiany wraz z datą

SPIS TREŚCI

SŁOWNIK TERMINÓW (<i>używanych w niniejszych SCIC-TWZ</i>)	5
---	---

CZĘŚĆ I – POSTANOWIENIA OGÓLNE

1	Zakres stosowania SCIC-TWZ	7
2	Podstawa prawna przewozu.....	7
3	Określenie pojęć	8
4	Części składowe SCIC-TWZ.....	8
5	Przewoźnicy uczestniczący w SCIC-TWZ.....	8

CZĘŚĆ II – OGÓLNE WARUNKI PRZEWOZU W KOMUNIKACJI WSCHÓD-ZACHÓD (SCIC-TWZ)

6	Dokument przewozowy, rezerwacja, świadczenia szczególne.....	9
---	--	---

CZĘŚĆ III - WARUNKI SZCZEGÓLNE I TARYFOWE (WST)

7	Oplata za przejazd	19
8	Rodzaje dokumentów przewozu.....	19
9	Sprzedaż w pociągu.....	19
10	Sprzedaż przez internet, sprzedaż online.....	19

PRZEPISY PRZEWOZOWE

ROZDZIAŁ A - PODRÓŻNI INDYWIDUALNI WARUNKI PRZEWOZU

11	Dokumenty przewozu.....	21
12	Zakup dokumentów przewozu.....	21
13	Wydawanie dokumentów przewozu.....	21
14	Termin ważności dokumentów przewozu.....	22
15	Korzystanie z dokumentów przewozu.....	22
16	Zmiana drogi przewozu.....	23
17	Zmiana przewoźnika.....	23
18	Przejście do klasy wyższej lub do pociągu wyższej kategorii.....	24
21	Przerwy w podróży.....	24
31	Ulgi dla dzieci.....	25
32	Ulgi specjalne.....	26
36	Obliczanie opłat za przejazd.....	26
37	Zajmowanie całych przedziałów do wyłącznej dyspozycji.....	27
41	Przewóz psów i innych małych zwierząt domowych.....	27
42	Bagaż podręczny.....	28
43	Rowery.....	28
44	Przydzielanie i rezerwowanie miejsc.....	29
45	Zwroty należności.....	29
46	Wymiana i przyjęcie biletu z powrotem.....	30
50	Korzystanie z miejsc w wagonach sypialnych, wagonach z miejscami do leżenia i do siedzenia w pociągach nocnych.....	30

51	Przydzielenie podróżnemu innego miejsca.....	34
----	--	----

ROZDZIAŁ B - GRUPY PODRÓŻNYCH PRZEWOŻONE POCIĄGAMI REGULARNEGO KURSOWANIA, STATKAMI LUB W RAMACH NIEKTÓRYCH PRZEWOZÓW AUTOBUSOWYCH

61	Postanowienia ogólne.....	35
62	Ulgi od opłat za przejazd	35
63	Ulgi dla dzieci.....	35
64	Rezerwowanie miejsc.....	35
65	Zamawianie dokumentów przewozu.....	36
66	Dokumenty przewozu.....	36
67	Obliczanie opłaty za przejazd.....	36
68	Zajmowanie całych przedziałów do wyłącznej dyspozycji grupy.....	37
69	Wymiana i zwrot biletów grupowych	37
70	Korzystanie z miejsc w wagonach sypialnych, wagonach z miejscami do leżenia i do siedzenia w pociągach nocnych.....	37

ROZDZIAŁ C - POCIĄGI NADZWYCZAJNE I WAGONY SPECJALNE.....39

ROZDZIAŁ D – ODPOWIEDZIALNOŚĆ.....40

ZAŁĄCZNIK I	Przewoźnicy uczestniczący w SCIC-TWZ.....	41
ZAŁĄCZNIK II	Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert oraz pociągów z ceną globalną (załączniki do pociągów z ceną globalną uruchamianych przez FPC).....	45
ZAŁĄCZNIK III	Ulgi przejazdowe dla grup przewożonych pociągami regularnego kursowania, statkami lub w ramach niektórych przewozów autobusowych.....	46
ZAŁĄCZNIK IV	Adresy komórek odpowiedzialnych za kalkulowanie należności za przebieg pociągów nadzwyczajnych i wagonów specjalnych u poszczególnych przewoźników uczestniczących w SCIC-TWZ.....	48
ZAŁĄCZNIK V	Adresy punktów reklamacyjnych i punktów dokonujących zwrotów należności	51

Fragmety drukowane kursywą są komentarzem do przepisów niniejszej taryfy. Nie stanowią one jej integralnej części, mają jednak charakter obowiązujący przy stosowaniu jej postanowień przez punkty upoważnione przez PKP do sprzedaży biletów międzynarodowych w ramach SCIC-TWZ i osoby uprawnione do kontroli dokumentów przewozowych.

SŁOWNIK TERMINÓW (używanych w niniejszych SCIC-TWZ)

Termin	Definicja
Bilet/ bilet na przejazd / dokument przewozu *)	Dokument stanowiący potwierdzenie zawarcia umowy przewozu między przewoźnikiem a podróżnym. Dokument przewozowy może składać się z jednego lub kilku biletów (włącznie z dokumentami rezerwacyjnymi, dopłatami lub dopłatami typu Aufpreis itp.) [...]
Bilet / dokument przewozu grupowy	Dokument, który sam lub w połączeniu z innymi biletami/dokumentami przewozu stanowi potwierdzenie zawarcia umowy przewozu pomiędzy przewoźnikiem a grupą podróżnych.
Bilet / dokument przewozowy bezpośredni	Bilet na przejazd, obejmujący odcinki położone na terenie co najmniej dwóch krajów, lub na przejazd od punktu granicznego do miejsca przeznaczenia położonego w innym kraju [niż kraj wydania biletu]
Bilet / dokument przewozu wewnętrzny	Bilet na przejazd obejmujący odcinki wewnętrzne położone na terenie innego kraju [niż kraj wydania biletu]
Cena globalna	Cena zawierająca opłatę za przejazd i należności za usługi dodatkowe, związane z przejazdem (rezerwacja)
CER	Community of European Railways (Wspólnota Kolei Europejskich)
CIT	Comité international des transports ferroviaires (Międzynarodowy Komitet Transportu Kolejowego)
COTIF	Convention relative aux transports internationaux ferroviaires (Konwencja o międzynarodowym przewozie kolejami)
Bilet na miejsce rezerwowane/ Dokument rezerwacyjny	Dokument, na podstawie którego jest pobierana należność (opłata dodatkowa) za zarezerwowanie i korzystanie z miejsca podczas przejazdu w wagonie sypialnym, z miejscami do leżenia lub w wagonie z miejscami do siedzenia, w którym rezerwacja jest obowiązkowa lub możliwa (bilet na miejsce sypialne, do leżenia, do siedzenia)
ER CIV (PU-CIV)	Przepisy ujednolicone o umowie międzynarodowego przewozu osób kolejami CIV
Grupa (podróżnych)	Grupa złożona co najmniej z 6 osób dorosłych płacących za przejazd i podróżujących wspólnie
Kraj/ przedsiębiorstwo wydania biletu /dokumentu przewozowego	Kraj/przedsiębiorstwo, w którym został wydany bilet/dokument przewozu i pobrana została opłata za przejazd
Kwit na dopłatę	Dokument stanowiący uzupełnienie biletu/dokumentu przewozu, wydany na zmianę klasy, zmianę drogi przewozu, dopłatę lub uprawniający do zmiany przewoźnika
Łańcuch podróży	patrz: Część I, ust.3
Miejscowość wyjazdu/ przeznaczenia	Miejsce wyjazdu lub przeznaczenia, w którym znajduje się stacja kolejowa, dworzec autobusowy lub port

*) w niniejszych SCIC – TWZ terminy te stosowane są zamiennie

Ogólne warunki przewozu (GCC-CIV/PRR)	Ogólne warunki przewozu dla międzynarodowego przewozu osób kolejami, wydane przez CIT (patrz także: Część I ust.3)
Ogólne warunki przewozu dla SCIC- TWZ	Ogólne warunki przewozu zgodnie z Częścią II niniejszej taryfy (patrz także: Część I ust.3)
Opłata za przejazd (wysokość opłaty za przejazd)	Opłata, obowiązująca w dniu wydania biletu/dokumentu przewozu
Pociągi nocne	Pociągi składające się z wagonów z miejscami sypialnymi i do leżenia
Pociągi objęte ceną globalną	Pociągi, na przejazd którymi wydaje się wyłącznie bilety (wraz z rezerwacją) z ceną globalną
Pociąg nadzwyczajny (wagon specjalny)	Pociąg (wagon) przeznaczony do wyłącznej dyspozycji zamawiającego - osoby fizycznej lub prawnej w porozumieniu z uczestniczącymi w przewozie Przewoźnikami.
Podróżni indywidualni	Podróżni – w rozumieniu niniejszej taryfy: od 0,5 do 5,5 osób – którzy mogą odbywać przejazd osobno lub wspólnie (w odróżnieniu od grupy podróżnych – patrz także „grupa podróżnych”)
Przewoźnik	patrz: Część I, ust.3
Przewoźnik zagraniczny	Przewoźnik działający na terenie innego kraju, niż kraj wydania biletu
Punkt graniczny/stacja graniczna	Punkt, w którym stykają się infrastruktury należące do zarządów infrastruktury różnych państw, z reguły odpowiadający granicznemu punktowi taryfowemu
Punkt taryfowy	Miejscowość do i od której mogą być wydawane bilety/dokumenty przewozowe, o ile znajduje się ona w Aneksach specjalnych dotyczących wybranych ofert i/lub elektronicznych systemach sprzedaży przedsiębiorstwa wydającego bilet
PRR	Rozporządzenie (WE) nr 1371/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dn 23 października 2007 r. dotyczące praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym
RID	Reglement pour le transport international de marchandises dangereuses (Regulaminu międzynarodowego przewozu kolejami towarów niebezpiecznych - Załącznik C do COTIF)
SMPS	Соглашение о международном пассажирском сообщении (Umowa o międzynarodowej komunikacji osobowej)
UIC	Union internationale des Chemins de fer (Międzynarodowy Związek Kolejowy)
Warunki szczególne i taryfowe (WST)	Warunki przewozu określone przez przewoźnika w uzupełnieniu Ogólnych warunków przewozu (Część III niniejszych SCIC-TWZ),
Zwrot należności w przypadku opóźnienia pociągu	patrz: Część I, ust.3

CZĘŚĆ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1 Zakres stosowania SCIC-TWZ

- 1.1. Niniejsze SCIC-TWZ stosuje się pomiędzy krajami uczestniczącymi w CIV i SMPS, które wydają międzynarodowe bilety bezpośrednie lub wewnętrzne.

Dla określonej komunikacji (odcinków lub pociągów) przewoźnicy mają prawo wydać Szczególne warunki przewozu w odstępstwie od niniejszych SCIC-TWZ. Warunki te powinny być jasno określone w Szczególnych warunkach przewozu.

Niniejsze SCIC-TWZ nie mają zastosowania do dokumentów przewozu ważnych wyłącznie na przejazdy między miejscowościami położonymi na terenie kraju ich wydania.

Mogą obowiązywać inne przepisy dla pociągów uruchamianych według cen globalnych.

- 1.2. Opublikowanie niniejszych SCIC-TWZ, zmian i uzupełnień do nich, a także ich odwołanie odbywa się zgodnie z postanowieniami przepisów krajowych, którym podlegają zainteresowani przewoźnicy (wykaz przewoźników uczestniczących w SCIC-TWZ – patrz Załącznik I).
- 1.3. Niniejszymi SCIC-TWZ zarządza Spółka Akcyjna Deutsche Bahn AG.

2 Podstawa prawna przewozu

- 2.1. Podstawą prawną dla przejazdów podróźnych są niniejsze SCIC-TWZ, składające się z Ogólnych warunków przewozu – część II i Warunków szczególnych i taryfowych (WST) - część III.

Na odcinkach morskich, w ramach przewozów kombinowanych kolejowo/morskich, podstawą są przepisy prawne, którym podlega przewoźnik morski, jak również szczególne warunki ustalone przez tego przewoźnika.

- 2.2. Dla przewoźników, będących w sferze obowiązywania Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF), w sprawach nieuregulowanych niniejszymi SCIC-TWZ mają zastosowanie Przepisy ujednolicone o umowie międzynarodowego przewozu osób i bagażu kolejami CIV (Załącznik A do COTIF) i w szczególnych przypadkach PRR.
- 2.3. Dla przewoźników, będących w sferze obowiązywania Umowy o międzynarodowej komunikacji osobowej (SMPS), w sprawach nieuregulowanych niniejszymi SCIC-TWZ ma zastosowanie Umowa o międzynarodowej komunikacji osobowej (SMPS).
- 2.4. Sprawy nieuregulowane w niniejszych SCIC-TWZ, ER CIV (PU-CIV) lub SMPS podlegają przepisom wewnętrznym.
- 2.5. Przewozy w komunikacji wewnętrznej, realizowane na podstawie biletów wewnętrznych, wydawanych w innym kraju uczestniczącym w CIV lub SMPS, o ile nie należą do łańcucha podróży, podlegają:
- przepisom wewnętrznym danego kraju,
 - postanowieniom niniejszych SCIC-TWZ oraz
 - w szczególnych przypadkach - krajowym przepisom taryfowym zainteresowanych przewoźników lub stosowanym przez nie postanowieniom, o ile nie są one sprzeczne z postanowieniami niniejszych SCIC-TWZ.

- 2.6. Umowa przewozu zobowiązuje przewoźników uczestniczących w jej realizacji do przewozu podróżnego od miejsca wyjazdu, do miejsca przeznaczenia. Kolejni przewoźnicy umowni wskazani są w dokumencie przewozu zgodnie z ich uczestnictwem w przewozie i ponoszą odpowiedzialność przed podróżnym na swoich odcinkach.

3 Określenie pojęć

Definicje pojęć stosowanych w niniejszych SCIC-TWZ:

- „**Przewoźnik**” – przewoźnik umowny (przedsiębiorstwo kolejowe, przedsiębiorstwo transportu drogowego lub towarzystwo żeglugowe) oraz przewoźnicy kolejni;
- „**Przewoźnik umowny**” – osoba prawna, z którą podróżny zawarł umowę przewozu zgodnie z PU-CIV lub SMPS lub też kolejny przewoźnik, który – w myśl tej umowy – jest zobowiązany przewieźć podróżnego od miejsca wyjazdu do miejsca przeznaczenia;
- „**Przewoźnik kolejny**” – osoba prawna, przejmująca od przewoźnika umownego zobowiązania kontynuacji przewozu podróżnego do miejsca przeznaczenia lub przekazania go innemu kolejnemu przewoźnikowi i w myśl zawartej umowy przewozu ponosząca odpowiedzialność;
- „**Przewoźnik podwykonawca**” – osoba prawna, która nie zawarła z podróżnym umowy przewozu, lecz któremu przewoźnik umowny powierzył w całości lub części rzeczywiste wykonanie przewozu;

4 Części składowe SCIC-TWZ

SCIC-TWZ¹ składają się z następujących części:

- 1) **POSTANOWIENIA OGÓLNE,**
- 2) **OGÓLNE WARUNKI PRZEWOZU dla SCIC –TWZ,**
- 3) **WARUNKI SZCZEGÓLNE I TARYFOWE (WST).**

SCIC-TWZ sporządzane są w języku niemieckim, francuskim i rosyjskim. W spornych przypadkach rozstrzygającym jest tekst niemiecki.

- „**Postanowienia szczególne obowiązujące w komunikacji między wybranymi krajami**”, które określają dopuszczalne drogi przewozu i miejscowości przeznaczenia. Wydawanie/ publikowanie jest fakultatywne. Przewoźnicy mogą publikować te przepisy także w innej stosownej formie²;
- „**Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert oraz pociągów z ceną globalną**”
Załącznik II do niniejszego wydania zawiera wykaz Aneksów specjalnych dotyczących wybranych ofert.
Aneksy te zawierają wykaz uczestniczących w nich przewoźników i mogą zawierać odstępstwa od ogólnie przyjętych warunków w zakresie przewozu, trybu ustalania opłat i wydawania dokumentów przewozu.

5 Przewoźnicy uczestniczący w SCIC-TWZ

Załącznik I zawiera wykaz przewoźników uczestniczących w niniejszych SCIC-TWZ oraz ich adresy.

¹ *tabele odległości i opłat przewozowych przekazywane są zgodnie z postanowieniami Karty UIC 108.1*

² *zarządzający zaleca włączyć jeden wzór do "Przepisów ekspedycyjnych" (na PKP nie są publikowane)*

CZĘŚĆ II

OGÓLNE WARUNKI PRZEWOZU DLA SCIC - TWZ

Ogólne warunki przewozu dla SCIC-TWZ określają relacje pomiędzy podróżnym a przewoźnikiem oraz prawa podróżnego i jego obowiązki, wynikające z umowy przewozu, zawartej zgodnie z niniejszymi SCIC-TWZ. Nie są one tożsame z „Ogólnymi warunkami przewozu osób kolejami” (GCC-CIV/PRR). GCC-CIV/PRR obowiązują część przewoźników SCIC-TWZ (w tym PKP przy przejazdach tranzytowych) w przypadkach określonych w ust. 2.2. niniejszych SCIC-TWZ. Aktualny tekst GCC-CIV/PRR stanowi Załącznik 2 do SCIC-NRT.

6 Dokument przewozu, rezerwacja, świadczenia szczególne

6.1. Uwagi ogólne

Przy zawieraniu umowy przewozu wydawany jest jeden lub kilka dokumentów przewozu, które zwykle wręczane są podróżnemu. Dokumenty przewozu mogą być sprzedawane tylko przez uprawnionych przewoźników lub punkty sprzedaży przez nich upoważnione.

Jakikolwiek późniejszy handel zakupionymi dokumentami przewozu jest zabroniony.

Dokumenty przewozu mogą także przybrać formę zapisu danych elektronicznych, które mogą być odtworzone i odczytane w postaci znaków pisma.

Roszczenie prawa do przejazdu przez podróżnego zasadne jest tylko wówczas, gdy posiada on ważny dokument przewozu.

Dokument przewozu zawiera, poza wskazaniem przewoźnika(-ów), także zapisy niezbędne do udowodnienia faktu zawarcia oraz treści umowy przewozu; określa on ponadto prawa i obowiązki każdej ze stron umowy.

WST określają tryb zamawiania, płatności oraz wydania dokumentu przewozu. W przypadku określonych ofert i/lub określonych relacji może być przewidziany określony termin złożenia zamówienia.

Zasadniczo dokumenty przewozu wydawane są najwcześniej na 3 miesiące³ przed pierwszym dniem ich ważności. Dopuszcza się otwarcie sprzedaży na 6 miesięcy przed odjazdem pociągu (np. w celu umożliwienia rezerwacji miejsc). W wyjątkowych sytuacjach (np. w czasie zmiany rozkładu jazdy lub zmiany ofert specjalnych na danym odcinku) termin przedsprzedaży może być skrócony.

Podróżny zobowiązany jest upewnić się przy otrzymaniu jednego lub kilku dokumentów przewozu, czy zostały one wystawione zgodnie z jego wskazówkami.

6.1.1. Warunki korzystania

Dokumenty przewozu związane z określonym pociągiem lub z rezerwacją miejsca są zasadniczo ważne tylko na przejazd w tym pociągu i dniu, które są na nich wpisane. Pozostałe dokumenty przewozowe wydane na przejazd w komunikacji międzynarodowej ważne są 15 dni. Dla niektórych ofert taryfowych, dla określonych relacji, lub dla określonych kanałów dystrybucji (np. International Rail Ticket Home Printing –IRTHP-) WST mogą przewidywać inny termin ważności.

³ WST mogą przewidywać inny termin przedsprzedaży, na PKP termin ten wynosi 60 dni

Podróż zasadniczo powinna zostać ukończona w ramach terminu ważności biletu. W przypadku działania siły wyższej lub w przypadku, gdy podróżny nie może rozpocząć lub zakończyć podróży z powodu odwołania lub opóźnienia pociągu bądź na skutek utraty połączenia, termin ważności biletu zostanie przedłużony stosownie do potrzeb⁴.

WST określają, czy podróżny powinien sam skasować bilet na stacji lub bezzwłocznie po wejściu do środka transportu.

Dokument przewozu nie związany z określonym pociągiem lub z rezerwacją miejsca uprawnia także do przejazdu w pociągu lub na miejscu niższej kategorii.

Zasadniczo dokumenty przewozu nie uprawniają do korzystania ze środków transportu publicznego między różnymi stacjami tego samego miasta.

6.1.2. Nieważność dokumentu przewozu

Dokument przewozu jest nieważny, jeśli:

- nie zawiera niezbędnych wskazań, wpisów lub ewentualnie wymaganego podpisu,
- jest uszkodzony, nieczytelny lub niemożliwy do zidentyfikowania albo jeśli zostały w nim wprowadzone zmiany,
- nie okazano ważnego: dokumentu tożsamości i/lub dokumentu poświadczającego uprawnienia [do ulg] (w razie konieczności zawierającego fotografię), których przedstawienie wymagane jest przez WST,
- jego termin ważności jeszcze się nie rozpoczął lub zakończył się,
- nie zawiera znamion skasowania, ewentualnie wymaganego przez WST, o którym przypominają zapisy na dokumencie przewozu lub jeżeli podróżny nie dokonał wymaganych od niego czynności. Warunki szczególne i taryfowe mogą jednak przewidywać tryb późniejszego uregulowania tych kwestii.

6.1.3. Drogi przewozu

Dla dokumentów przewozu związanych z określonym pociągiem lub z rezerwacją miejsca, relacja przejazdu wskazanego pociągu stanowi wskazanie drogi przewozu.

Dla pozostałych dokumentów przewozu, droga przewozu może zostać zmieniona w trakcie podróży po opłaceniu ewentualnego niedoboru wynikającego z różnicy cen. W takim przypadku WST mogą przewidywać, że:

- nie uwzględnia się pierwotnie udzielonych ulg,
- za wystawienie dokumentu na zmianę relacji pobierana jest opłata, nawet jeśli nowa droga przewozu jest krótsza,
- dla wybranych ofert taryfowych zmiana drogi przewozu jest niedozwolona.

Nowa krótsza droga przewozu nie uzasadnia roszczenia o zwrot nadpłaty.

6.1.4. Zmiana klasy wagonu, kategorii miejsca lub pociągu

WST określają możliwości dokonania zmiany klasy [na wyższą lub niższą] wagonu, kategorii miejsca lub pociągu.

Dla ofert taryfowych związanych z określonym pociągiem lub z rezerwacją miejsca, zmiany takie są niedozwolone.

⁴ WST mogą przewidywać ograniczenia w tym zakresie

6.1.5. Przerwa w podróży

WST określają, czy przerwy w podróży są dozwolone.

6.1.6. Zmiana przewoźnika

Zasadniczo każdy przewoźnik honoruje tylko te dokumenty przewozu, które są dla niego wiążące zgodnie z zawartą umową przewozu.

Jeżeli kilku przewoźników oferuje usługi transportowe na tym samym odcinku, w określonych przypadkach, przy uwzględnieniu różnych zasad korzystania i różnych opłat, możliwa jest ewentualna zmiana jednego przewoźnika na innego, na podstawie zawartej między nimi umowy, o której mowa także w WST.

6.1.7. Rezerwacje

WST określają warunki, na jakich usługa zarezerwowania miejsca do siedzenia, do leżenia lub miejsca sypialnego może zostać zapewniona lub jest obowiązkowa.

6.1.8. Usługi dodatkowe

WST przewidują, na jakich warunkach zapewniane są usługi dodatkowe.

6.2. Opłaty

Prawo do skorzystania z przewozu przysługuje podróżnemu po uiszczeniu opłaty określonej przez przewoźnika(-ków) w WST. Opłatę tę należy zasadniczo uiścić przed rozpoczęciem podróży.

Oferta taryfowa może zawierać kilka poziomów opłat. Każda z opłat może być związana z określoną usługą lub usługami i może być podporządkowana określonym warunkom.

W szczególności mogą to być warunki:

- związane ze sprzedażą (data wydania, zamówienie, warunki korzystania, kanały dystrybucji, sposób płatności itd.),
- związane z drogą przewozu lub relacją, np. korzystanie z określonego pociągu lub z pociągu z obowiązkową rezerwacją miejsc,
- związane z ograniczoną liczbą miejsc dostępnych dla danej oferty cenowej,
- związane z ograniczeniem terminu ważności dla niektórych ofert taryfowych lub dla określonych środków transportu,
- dostępności ofert,
- dotyczące terminu ważności,
- wymiany i zwrotu dokumentów przewozu.

Zasadniczo ww. warunki są różne dla podróżnych indywidualnych i dla grup podróżnych. Warunki przewidziane dla grup podróżnych mogą w szczególności przewidywać odrębne postanowienia dotyczące rezerwacji, dostępności, płatności oraz unieważniania biletów.⁵

Szczególne warunki, a zwłaszcza opłata dodatkowa mogą być przewidziane w przypadku zakupu dokumentów przewozu w pociągu. Zasady postępowania przewidziane dla takiego przypadku określone są w WST.

⁵ w drodze stosowania operacji wymiany/zwrotu lub innych operacji dopuszczalnych przez WST

Zmiany wprowadzane do WST wchodzą w życie zgodnie z procedurami i terminami ogłaszania, stosowanymi w poszczególnych krajach.

6.3. Przyjęcie biletu z powrotem, wymiana i zwrot

6.3.1. Postanowienia ogólne

Pojęcie „**przyjęcie biletu z powrotem**”⁶ oznacza, że wcześniej wydany dokument przewozu przyjęty jest z powrotem, przed rozpoczęciem terminu jego ważności, za zwrotem pełnej należności.

Pojęcie „**wymiana**” oznacza, że wydany dokument przewozu jest wymieniony, za uiszczeniem dodatkowej opłaty lub bez tej opłaty – na inny dokument przewozu.

Pojęcie „**zwrot**” oznacza, że za niewykorzystany lub częściowo wykorzystany dokument przewozu, po rozpoczęciu terminu jego ważności, dokonywany jest częściowy lub całkowity zwrot należności, zasadniczo po potrąceniu kosztów odstępnego.

Przyjęcie biletu z powrotem, wymiany lub zwrotu ma prawo żądać tylko posiadacz biletu nie będącego biletem imiennym lub osoba, której nazwisko figuruje na bilecie imiennym. W celu dokonania ww. operacji musi być przedłożony oryginał dokumentu przewozu.

Przyczynami odrzucenia wniosku o przyjęcie biletu z powrotem, wymianę lub zwrot mogą być: uszkodzenie biletu, nieczytelne lub niemożliwe do rozpoznania dane, dokonane na bilecie zmiany, brak możliwości stwierdzenia niewykorzystania biletu, lub gdy upłynął termin zwrotu.

W przypadku dokumentów przewozu opłaconych w sposób bezgotówkowy, zwrot należności dokonywany jest zasadniczo również w sposób bezgotówkowy.

W przypadku przyjęcia biletu z powrotem, wypłacenia różnicy należności w ramach wymiany biletu oraz zwrotu należności, przewoźnicy mogą zaproponować formę bonów podróжных i przewidzieć zastosowanie w tym celu specjalnych postanowień.

6.3.2. Przyjęcie biletu z powrotem⁷

Przyjęcie biletu z powrotem może nastąpić tylko w terminie ustalonym przez przewoźnika i tylko w punkcie wydania biletu.

WST mogą przewidywać odrębne postanowienia w zakresie przyjmowania biletu z powrotem.

6.3.3. Wymiana

Wymiana może nastąpić tylko w terminie ustalonym przez WST. W zależności od sytuacji, podróżnemu wypłacana jest nadpłacona kwota lub pobierany jest od niego niedobór należności.

WST mogą przewidywać odrębne postanowienia w zakresie wymiany.⁷

⁶ na PKP operacja „przyjęcie biletu z powrotem” nie jest stosowana do odwołania

⁷ patrz WST: - podróżni indywidualni - ust. 46 oraz 14.3,

- grupy podróжных - ust. 69

6.3.4. Zwrot⁸

Wnioski o zwrot należności za niewykorzystane lub częściowo wykorzystane dokumenty przewozu można składać w ciągu 1 miesiąca u przewoźników CIV i 9 miesięcy u przewoźników SMPS, po upływie terminu ważności dokumentu przewozowego, w miejscu gdzie podróżny całkowicie lub częściowo zrezygnował z podróży (*i fakt ten został potwierdzony przez przewoźnika*). Ponadto wnioski te mogą być składane w miejscu wydania dokumentu przewozu albo u innego przewoźnika uczestniczącego w przewozie. W przypadku, gdy podróżny domaga się zwrotu w innym miejscu niż miejsce przerwania podróży, musi on uzyskać, przed upływem ważności dokumentu przewozu, na stacji gdzie zrezygnował całkowicie albo częściowo z podróży, odpowiednie poświadczenie. Jeżeli nie może dostarczyć takiego dowodu, musi udowodnić faktyczne niewykorzystanie dokumentu przewozu w inny sposób.

Jeżeli podróżny zwraca się do innego przewoźnika, może uzyskać od niego adres, na który w danym przypadku powinien zostać skierowany wniosek.

WST mogą wykluczyć zwrot należności za bilet lub przewidzieć szczególne postanowienia w tym zakresie.⁹

Przewoźnicy dokonują zwrotu należności w terminie najwyżej trzech miesięcy (przewoźnicy uczestniczący w CIV) i nie później niż w terminie 180 dni (przewoźnicy uczestniczący w SMPS) od otrzymania wniosku oraz dokumentów uzasadniających wniosek, jakie podróżny powinien dostarczyć. (*Termin ten może ulec przedłużeniu, jeżeli sprawa będzie wymagała wyjaśnienia w drodze korespondencji międzynarodowej*).

6.3.5. Utrata, kradzież i nieuprawnione korzystanie z dokumentu przewozowego

Przewoźnik nie ponosi żadnej odpowiedzialności z tytułu utraty, kradzieży lub nieuprawnionego korzystania z dokumentu przewozu. Z zastrzeżeniem innych postanowień, dokumenty takie nie są zwracane.

W przypadku uszkodzenia danych biletu elektronicznego, ewentualne procedury zastępowania biletu są przedmiotem odrębnych uregulowań.

6.4. Dzieci

Dzieci do 4 lat, którym towarzyszy osoba dorosła, w zasadzie podróżują bezpłatnie, pod warunkiem, że nie zajmują oddzielnego miejsca. (*Zasadniczo każda osoba dorosła może odbywać podróż najwyżej z dwojgiem dzieci, które nie podlegają opłacie za przejazd*).

Dla przewozu dzieci w wieku 4 lat, a także dzieci w wieku poniżej 4 lat, dla których żąda się oddzielnego miejsca, WST mogą przewidywać opłaty dla dzieci. Dla każdego przewoźnika warunki korzystania, granice wieku oraz ewentualna opłata, zawarte są w WST.

Kwestia dodatkowych ulg dla dzieci w ramach WST (obowiązujących np. dla przejazdów rodzinnych) uregulowana jest w postanowieniach taryfowych dotyczących tej oferty; ulgi te stosowane są przez przewoźników uczestniczących w tej ofercie.

⁸ patrz WST: - podróżni indywidualni - ust. 45
- grupy podróżnych - ust. 69

⁹ patrz WST: ust. 45

6.5. Przewóz zwierząt

Małe, żywe, niegroźne zwierzęta domowe mogą być zabierane w podróż jako bagaż podręczny, w przeznaczonych do tego pojemnikach, o ile żaden z przewoźników uczestniczących w przewozie nie wyklucza przewozu tych zwierząt w swoich WST.

Pojemniki powinny być skonstruowane w sposób wykluczający wyrządzenie jakichkolwiek szkód osobom lub rzeczom.

Zasadniczo bez umieszczania w pojemnikach mogą być przewożone psy, o ile są trzymane na smyczy i mają nałożony kaganiec.

WST określają opłaty stosowane przy przewozie zwierząt.

Specjalne warunki mogą być stosowane przy przewozie psów-przewodników osób niewidomych.

Podróżny zobowiązany jest nadzorować zabrane w podróż zwierzęta.

Zwierzęta domowe, w tym psy, niebezpieczne lub chore są wykluczone z przewozu.

Z wyjątkiem psów-przewodników osób niewidomych, zwierzęta nie mają dostępu do wagonów restauracyjnych, wagonów barowych oraz wagonów, w których serwowane są posiłki.

W pociągach nocnych, w odniesieniu do małych zwierząt domowych oraz psów, stosowane są postanowienia szczególne.¹⁰

6.6. Bagaż podręczny¹¹

6.6.1. Przewóz bagażu podręcznego

Podróżny ma prawo do zabrania ze sobą rzeczy osobistych o przeznaczeniu mającym związek z odbywaniem podróży. Przedmioty cenne, produkty o charakterze handlowym bądź przewożone w celach handlowych nie mogą być zabierane przez podróżnych do przewozu jako bagaż podręczny.

Towary niebezpieczne mogą być zabierane jako bagaż podręczny tylko na podstawie postanowień Regulaminu międzynarodowego przewozu kolejami towarów niebezpiecznych (RID-Załącznik C do COTIF lub art. 14 § 1 SMPS). Podróżny może zabrać do przewozu tylko materiały i przedmioty odpowiadające normom obowiązującym w ramach sprzedaży detalicznej, przeznaczone do użytku osobistego, domowego lub związanego z uprawianą przez podróżnego działalnością rekreacyjną lub sportową.

Broń i amunicja są wyłączone z przewozu jako bagaż podręczny, chyba że WST dopuszczają taki przewóz i przewidują warunki, na jakich jest on dozwolony.

Nie są dopuszczone do przewozu przedmioty i produkty, które mogą przeszkadzać innym podróżnym.

Każdy podróżny może zabrać do przewozu najwyżej 3 sztuki bagażu łatwego do przenoszenia

¹⁰ patrz WST: ust. 41

¹¹ patrz też WST: ust.42

i mieszczącego się w przestrzeniach udostępnionych w tym celu w pociągach. WST określają, czy do przewozu dopuszczona jest większa liczba sztuk bagażu, bagaże większe lub przedmioty bardziej przestrzenne (narty, deski surfingowe, rowery). Jeżeli zachodzi taka konieczność, przedmioty przestrzenne muszą być odpowiednio opakowane, zdemontowane lub złożone. W takim przypadku podróżny musi uzyskać wcześniej u przewoźnika informację na temat szczególnych warunków dopuszczenia tych rzeczy do przewozu.

Do przewozu dopuszczony jest tylko taki bagaż podręczny, którego właściwości, zamknięcie, objętość i masa pozwalają na łatwe i nie powodujące ryzyka szkód przenoszenie i umieszczanie w przeznaczonych do tego miejscach. Bagaż w żadnym przypadku nie może blokować przejścia w wagonach.

6.6.2. Obowiązki podróżnego

Bagaż podręczny przewożony jest na wyłączną odpowiedzialność podróżnego. Podróżny zobowiązany jest do nadzorowania należącego do niego bagażu podręcznego.

Przez cały czas przewozu, bagaż musi być dostępny do ewentualnej kontroli ze strony władz celnych lub administracyjnych.

Podróżny musi być obecny w czasie wypełniania formalności administracyjnych wymaganych przez służby celne lub przez inne organa administracji.

Na podróżnym spoczywa obowiązek upewnienia się, że pozostaje on w zgodzie z postanowieniami władz celnych i administracyjnych państw, przez terytorium których odbywa podróż.

6.6.3. Bagaż pozostawiony lub zagubiony

O każdym bagażu znalezionym w pociągu należy poinformować personel pociągu.

Przewoźnik zastrzega sobie prawo otwarcia i sprawdzenia zawartości bagażu pozostawionego w jego pociągach lub w podległych mu pomieszczeniach.

Za zwrot przedmiotów lub pojedynczych sztuk bagażu znalezionych w pociągach lub pomieszczeniach przewoźnika mogą zostać naliczone koszty, w zależności od typu przedmiotu oraz czasu, przez jaki był on przechowywany, do momentu zgłoszenia się po jego odbiór.

Przewoźnik, a także komórka lub osoba odpowiedzialna w jego imieniu za przechowywanie i nadzór nad rzeczami znalezionymi, nie ponoszą odpowiedzialności w przypadku zagubienia, szkody, lub opóźnień powstałych podczas przechowywania, nadzorowania lub przewożenia bagażu do miejsca jego przechowywania, nadzorowania lub – o ile usługa taka jest przewidziana – do miejsca zamieszkania osoby uprawnionej.

Przewoźnik może także, bez ponoszenia za to jakiegokolwiek odpowiedzialności, przemieścić lub zniszczyć bagaż lub jego zawartość stanowiące, jego zdaniem, zagrożenie bezpieczeństwa, a także mogące spowodować zranienie lub nieprzyjemności dla [przewożonych] osób, ewentualnie szkody materialne.

6.7. Niedotrzymanie rozkładu jazdy

6.7.1. Odwołanie pociągu, jego opóźnienie lub opóźnienie na ostatnie połączenie w ciągu dnia

Ta regulacja dotyczy opóźnienia lub odwołania, których zarówno przyczyna jak i skutek leżą w sferze obowiązywania PU-CIV i/lub PRR.

W przypadku odwołania pociągu, opóźnienia lub utraty połączenia w relacji międzynarodowej, przewoźnik zwraca podróżnemu rozsądne koszty noclegu i powiadomienia osób oczekujących, jeżeli:

- podróżny nie może kontynuować podróży tego samego dnia lub,
- w zaistniałych okolicznościach, zgodnie ze zdrowym rozsądkiem, nie można od niego wymagać kontynuowania podróży.

6.7.2. Opóźnienie w ciągu dnia

Zasady te dotyczą międzynarodowych pociągów bezpośrednich następujących przewoźników: ATOC, BDZ, CD, CFL, CFR, CP, DB, DSB, EVR, LG, LDZ, MAV, NS, NSB, ÖBB, PKP, RENFE, SNCB, SNCF, SBB/CFF, SZ, TRAINOSE, Trenitalia, VR, ZSSK, jeśli opóźnienie nastąpiło z przyczyn, leżących w sferze obowiązywania PU-CIV i PRR. Kraje członkowskie UE mogą zgłaszać wyłączenia ze stosowania PRR.

Za opóźnienie przekraczające 60 minut w przypadku pociągu międzynarodowego dziennego i 120 minut w przypadku międzynarodowego pociągu nocnego lub w przypadku odwołania pociągu, przewoźnik, który zawarł umowę przewozu i stosuje PRR, zwraca podróżnemu odpowiednio 25% lub 50% opłaty za przejazd w jedną stronę na odcinku PRR, jeżeli:

- opłata za przejazd w jedną stronę (wraz z rezerwacją i ewentualnymi dopłatami) wynosi co najmniej 16 EUR, w przypadku opóźnienia powyżej 60 min. i 8 EUR w przypadku opóźnienia powyżej 120 min. Kwota odszkodowania poniżej 4 EUR nie jest zwracana,
- początek i koniec podróży mają miejsce w kraju należącym do Unii Europejskiej, w Norwegii lub Szwajcarii,
- opóźnienie nastąpiło na terenie Unii Europejskiej,
- do podstawowego kosztu przejazdu wlicza się opłaty dodatkowe (rezerwacje, dopłaty itp.), ale nie obejmuje to opłat za usługi dodatkowe. Kwota odszkodowania poniżej 4 EUR nie jest wypłacana.

Zwrot należności następuje w formie bonu podróżnego lub porównywalnej z nim rekompensaty. Jeżeli podróżny wyrazi życzenie, przewoźnik wypłaca mu odszkodowanie w gotówce.

Przewoźnicy SMPS dokonują zwrotu w przypadku odwołania lub opóźnienia pociągu międzynarodowego zgodnie z przepisami SMPS.

Miarodajna dla oceny stopnia niedotrzymania rozkładu jazdy jest różnica między faktyczną i przewidzianą godziną przyjazdu pociągu do stacji, na której podróżny wysiada z pociągu międzynarodowego. Dochodząc swych praw, podróżny zobowiązany jest przedłożyć u jednego z przewoźników uczestniczących w przewozie, w ciągu 2 miesięcy od daty zakończenia spornej podróży, wniosek o zwrot należności wraz z ważnym, skasowanym biletem na przejazd i ewentualną rezerwacją. Jeżeli przewoźnik przewiduje taką możliwość to poświadczenie opóźnienia może być wydane zamiast rezerwacji.

6.7.3. Wyjątki

Oferta typu „pass” (np. InterRail) i pociągi nadzwyczajne nie podlegają przepisom o zwrotach, opisanym w ust. 6.7.2.

6.7.4. Inne kompensaty

Zamiast skorzystać z w/w rekompensat, podróżny może także u wszystkich przewoźników uczestniczących w SCIC-TWZ:

- zrezygnować z kontynuowania podróży i ubiegać się o zwrot należności za część przejazdu, która się nie odbyła, lub
- zrezygnować z kontynuowania podróży, bezpłatnie powrócić do stacji wyjazdu korzystając z pierwszego dostępnego pociągu któregokolwiek z przewoźników uczestniczących w przewozie i ubiegać się o zwrot należności za całość przejazdu, lub
- kontynuować podróż pociągiem jednego z przewoźników uczestniczących w przewozie, co pozwoli na przybycie do miejsca przeznaczenia z jak najmniejszym opóźnieniem.

Pozostałe prawa pasażera, wynikające z PRR pozostają w mocy.

6.7.5. Przyczyny odrzucenia roszczeń podróżnego

Roszczenia podróżnego w związku z ust. 6.7.1 są bezzasadne, jeżeli niedotrzymanie rozkładu jazdy powstało w wyniku:

- okoliczności zewnętrznych w stosunku do eksploatacji kolejowej, którym przewoźnik, mimo zastosowania niezbędnej w powstałej sytuacji staranności nie mógł uniknąć ani skutkom, których nie był w stanie zapobiec,
- ogłoszonych z wyprzedzeniem ograniczeń przewozowych spowodowanych pracami budowlanymi lub pracami utrzymania infrastruktury,
- ogłoszonego z wyprzedzeniem strajku lub strajku niezapowiedzianego,
- winy podróżnego,
- zachowania osoby trzeciej, którego przewoźnik, mimo zastosowania niezbędnej w powstałej sytuacji staranności nie mógł uniknąć ani skutkom, którego nie był w stanie zapobiec; zarządca infrastruktury lub inne przedsiębiorstwo korzystające z tej samej infrastruktury nie są traktowane jak osoby trzecie.

6.8. Zachowanie podróżnych na dworcach i w pociągach

6.8.1. Postanowienia ogólne

Przewoźnicy, zarządzający stacjami i zarządcy infrastruktury mogą przewidywać określone warunki wstępu na teren stacji i do pociągów. Podróżny ma obowiązek dostosować się do ich zaleceń i do wskazówek przekazanych przez ich personel.

Jeżeli dany przewoźnik przewiduje procedurę kontroli wstępu do pociągów, podróżni mają obowiązek dostosować się do niej.

Podróżni z biletami imiennymi lub kartami uprawniającymi do ulgi, zobowiązani są, podczas kontroli dokumentów przewozowych, na żądanie personelu uprawnionego do kontroli, udokumentować swoją tożsamość za pomocą oficjalnego dokumentu tożsamości z fotografią.

Każdy podróżny powinien zachowywać się w sposób wykluczający przeszkadzanie innym podróżnym.

Każdy podróżny może zajmować tylko jedno miejsce siedzące. W pociągach z przedziałami dla matek z małymi dziećmi lub z miejscami bądź przedziałami dla osób o ograniczonej zdolności

poruszania się, miejsca takie muszą być, w razie potrzeby, zwolnione przez innych podróżnych.

W przestrzeniach dla niepalących, zakaz palenia obowiązuje nawet jeśli zgodę wyrażą pozostali podróżni.

UWAGA:

W pociągach uruchamianych przez Spółkę "PKP Intercity" S.A., obowiązuje całkowity zakaz palenia.

Podróżni mogą uruchamiać urządzenia alarmowe i awaryjne wyłącznie w wypadku zagrożenia bezpieczeństwa ich samych, współpodróżnych lub innych osób, bądź w wypadku zagrożenia bezpieczeństwa pociągu. W przypadku nieuzasadnionego użycia w/w urządzeń, podróżny - niezależnie od innych podjętych wobec niego działań - zobowiązany jest uiścić kwotę przewidzianą dla takiego przypadku w WST lub przepisach przewoźnika.¹²

6.8.2 Wykluczenie z przewozu

WST mogą przewidywać, że podróżni, którzy:

- nie okażą ważnego dokumentu przewozu i odmawiają natychmiastowego uiszczenia opłaty za przejazd lub [wymaganej] opłaty dodatkowej,
- stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa i właściwego bezpieczeństwa ruchu lub dla bezpieczeństwa innych podróżnych,
- w istotny sposób przeszkadzają innym podróżnym,

są wykluczeni z przewozu lub mogą być z niego wykluczeni w trakcie przejazdu, bez prawa do zwrotu należności za bilet oraz dopłaty.

6.9. Reklamacje

Reklamacje składane z innych powodów niż zwrot należności, powinny być kierowane do punktów reklamacyjnych przewoźników wymienionych w Załączniku nr V do niniejszych SCIC-TWZ.

¹² na PKP kwotę tę określają przepisy wewnętrzne

CZĘŚĆ III

WARUNKI SZCZEGÓLNE I TARYFOWE (WST)

7 Opłata za przejazd

- 7.1** Przewoźnicy (*uczestniczący w SCIC-TWZ*) publikują opłaty za przejazd (*stosowane w ramach niniejszych SCIC-TWZ*) zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami krajowymi.
- 7.2** Po rozpoczęciu podróży nie przysługują roszczenia do ulgi od opłaty za przejazd.

8 Rodzaje dokumentów przewozu

8.1 Wydawane są dokumenty przewozu na przejazd:

- podróźnych indywidualnych, psów,
- grup podróźnych korzystających z pociągów regularnego kursowania, statków oraz niektórych przewozów autobusowych¹³,
- w pociągach nadzwyczajnych i wagonach specjalnych.

8.2 Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert lub inne publikacje mogą przewidywać wydawanie innych rodzajów dokumentów przewozowych.

9 Sprzedaż w pociągu

Sprzedaż [*biletów*] w pociągu jest dokonywana zgodnie z przepisami wewnętrznymi danego przewoźnika.

10 Sprzedaż przez internet, sprzedaż online

O ile dany przewoźnik prowadzi sprzedaż biletów [*podlegających niniejszym SCIC-TWZ*] online, zastosowanie mają poniższe warunki.

10.1 Sprzedaż online odbywa się przez Internet, może być także prowadzona w punktach sprzedaży przewoźnika lub przez uprawnione biura podróży.

10.2 Bilety online w postaci papierowej muszą zawierać certyfikat bezpieczeństwa.

10.3 Bilety elektroniczne (e-bilety) składające się z samych danych elektronicznych mogą mieć postać:

- danych elektronicznych zapisanych na urządzeniach z czipem lub innych nośnikach danych będących w posiadaniu podróźnego,
- oznaczenia „Passenger Name Record” (PNR) w formie papierowej lub elektronicznej.

10.4 Przy zamawianiu biletu przez Internet bezpośrednio przez podróźnego, należność za bilet opłacana jest także przez Internet (online) – np. za pomocą karty debetowej, karty EC, karty PostFinance lub karty kredytowej, np. Visa, Eurocard, Amexco itp.

10.5 Jeżeli bilety online wystawiane są w punktach sprzedaży przewoźnika lub przez uprawnione

¹³ dotyczy przypadków, gdy przewoźnicy autobusowi realizują połączenia na rzecz kolei, na podstawie biletów kolejowych.

biura podróży, zastosowanie mają przepisy obowiązujące dany punkt sprzedaży.

- 10.6** Bilety online w formie papierowej i e-bilety wystawiane są jako dokumenty imienne. Przepisanie biletu konkretnej osobie możliwe jest poprzez elektroniczne powiązanie danych personalnych klienta z danymi wpisanymi na legitymacji uprawniającej do ulgi, na karcie obciążeniowej lub kredytowej, ewentualnie na dokumencie ze zdjęciem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości.
- 10.7** Przy dokonywaniu płatności za bilet online, podróżny przekazuje przedsiębiorstwu wydania biletu co najmniej następujące dane:
- nazwisko i imię,
 - adres e-mail,
 - dane dotyczące płatności (np. rodzaj karty płatniczej, numer konta, kod banku, IBAN, BIC, itd.).
- 10.8** Oferty dostępne w systemie sprzedaży online poszczególnych przewoźników wskazane są w szczególnych warunkach przewozu tych przewoźników.
- 10.9** Bilety online w formie papierowej i e-bilety nie mogą być przekazywane do użytkowania osobom trzecim. Są one ważne tylko w połączeniu z dokumentem płatniczym, którego dane zostały przekazane przy rezerwacji w celu identyfikacji klienta lub za okazaniem dokumentu ze zdjęciem umożliwiającego stwierdzenie tożsamości. Podróżny, którego dane zostały wpisane na dokumencie przewozu online musi być jednocześnie osobą wskazaną na ww. dokumencie płatniczym lub dokumencie tożsamości.
- 10.10** W zakresie dokonywania płatności za bilet online obowiązują procedury dopuszczone przez przedsiębiorstwo wydania biletu.
- 10.11** Dla dzieci podróżujących samodzielnie bilety online w formie papierowej i e-bilety wystawiane są na warunkach, jakie przewoźnik przekazał do stosowania jednostce wystawiającej bilet.
- 10.12** Wymiana, przyjęcie biletu z powrotem i zwrot należności za bilet (uzupełnienie ust. 46)
- Wymiana, przyjęcie biletu z powrotem i zwrot należności za bilety online w formie papierowej i e-bilety odbywa się wyłącznie przez portal internetowy lub za pośrednictwem przewoźnika, który wystawił bilet.
- Przy przeprowadzaniu ww. operacji mają zastosowanie szczególne warunki przewozu właściwych przewoźników.

ROZDZIAŁ A PODRÓŻNI INDYWIDUALNI

WARUNKI PRZEWOZU

11 Dokumenty przewozu

[W ramach niniejszych SCIC-TWZ] wydawane są bilety bezpośrednie i wewnętrzne.

11.1 Bilety bezpośrednie (patrz definicja w „Słowniku terminów”) wydawane są od miejscowości wyjazdu położonej w kraju wydania albo od dowolnego punktu granicznego/ stacji granicznej, do którego/-ej to punktu/stacji podróżnemu został wcześniej wydany jeden lub kilka dokumentów przewozu.

11.2. Bilety bezpośrednie na przejazd w jedną stronę lub „tam i z powrotem” w ramach tej samej komunikacji (systemu taryfowego) można wystawiać także na przejazd od miejscowości położonej za granicą do miejsca przeznaczenia położonego w kraju przewoźnika wydającego dokument przewozowy, o ile nie sprzeciwiają się temu przepisy wewnętrzne organów finansowych tego przewoźnika.

11.3 Bilety bezpośrednie mogą być ponadto wydawane na przejazd od i do miejscowości położonych poza terytorium kraju wydania.

11.4 Bilety wewnętrzne (patrz definicja w „Słowniku terminów”) wystawiane są od i do miejscowości położonych na terenie jednego kraju (z wyjątkiem połączeń, o których mowa w ust. 11.1.).

Nie mogą być one wystawiane w relacjach między miejscowościami położonymi na terenie kraju przedsiębiorstwa wydającego bilet.

11.5 Dokumenty przewozu na przejazd „tam i z powrotem” mogą być wystawiane:

- na tę samą drogę przejazdu w kierunku „tam” i „z powrotem”,
- na drogę przejazdu w kierunku powrotnym inną niż droga przejazdu w kierunku „tam”,
- na przejazd - w kierunku „z powrotem” - od stacji wyjazdu innej niż stacja przeznaczenia przejazdu w kierunku „tam”,
- na przejazd do stacji przeznaczenia przy przejeździe w kierunku „z powrotem” innej niż stacja wyjazdu w kierunku „tam”.

11.6 Bilet (zarówno bezpośredni, jak i wewnętrzny) może być wydany tylko w relacji bezpośredniej nie zawierającej żadnej przerwy (w ramach danego rodzaju komunikacji).

11.7 Zasadniczo każdemu podróżnemu wydaje się oddzielny dokument przewozu.

Jeżeli jednak kilka osób podróżuje wspólnie na warunkach określonych w Aneksach specjalnych dotyczących wybranych ofert lub innych publikacjach, wówczas na wydany dokument przewozu musi być wpisana liczba osób wspólnie podróżujących.

12 Zakup dokumentów przewozu

Dokument przewozu można nabyć w wyznaczonych przez przewoźnika punktach sprzedaży. Dla niektórych ofert i/lub niektórych relacji, może obowiązywać minimalny termin złożenia wcześniejszego zamówienia.

13 Wydawanie dokumentów przewozu

Dokumenty przewozu mogą być wydawane najwcześniej na 3 miesiące¹⁴ (dot. przewoźników uczestniczących w CIV) oraz nie wcześniej niż na 2 miesiące (dot.

¹⁴ na PKP termin ten wynosi 60 dni.

przewoźników uczestniczących w SMPS) przed pierwszym dniem ich ważności. Termin ten może być wydłużony do 6 miesięcy np. dla umożliwienia klientowi zarezerwowania miejsca. W wyjątkowych przypadkach, np. w okresie zmiany rozkładu jazdy, a także w ramach niektórych ofert, termin przedsprzedaży może być skrócony.

Podróżny może przed rozpoczęciem podróży nabyć bilet w kierunku powrotnym, o ile nie pozostaje to w sprzeczności z przepisami kraju wydania.

14 Termin ważności dokumentów przewozu

14.1. Dokumenty przewozu (wydawane w ramach niniejszych SCIC-TWZ) ważne są 15 dni (jeżeli pierwszym dniem ważności biletu jest 01 kwietnia to ostatnim dniem ważności biletu jest 15 kwietnia).

Przewoźnicy mogą – na zasadzie umów dwu- lub wielostronnych – ustalić krótszy lub dłuższy termin ważności tych dokumentów.

14.2. Termin ważności rozpoczyna się w dniu wskazanym przez podróżnego i wpisanym na dokumencie przewozu przez punkt sprzedaży.

Pierwszy dzień ważności dokumentu przewozu wliczony jest do ogólnego terminu ważności jako pełny dzień. Podróżny może rozpocząć podróż dowolnego dnia w terminie ważności biletu, natomiast musi ją zakończyć najpóźniej pociągiem, który – zgodnie z obowiązującym rozkładem jazdy - przyjeżdża do stacji przeznaczenia w ostatnim dniu ważności, najpóźniej o godzinie 24.00.

Dla niektórych przewozów, Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert lub inne publikacje, mogą przewidywać odstępstwa od ogólnie obowiązujących zasad.

14.3. Termin ważności dokumentu przewozu może być bezpłatnie przedłużony, jeżeli dokument ten nie mógł być wykorzystany w przewidzianym terminie ważności z istotnych przyczyn (choroba, poważny wypadek itp.). Adnotacja „Termin ważności przedłużony do....” zamieszczana jest na odwrotnej stronie biletu.

UWAGA:

Na PKP, bez podania istotnych przyczyn, może być przedłużony wyłącznie termin ważności dokumentu przewozu wystawionego w relacji „T i P” nie więcej niż jeden raz na stacji powrotnej, przy czym czas przedłużenia nie powinien przekraczać okresu jednego miesiąca.

W przypadku, gdy podróżny zwraca się do punktu sprzedaży PKP, w którym nabył dokument przewozu o zmianę jego terminu ważności na wcześniejszy, punkt ten dokonuje bezpłatnej (bez potrąceń) wymiany dokumentu.

Zmiany tej można dokonać najpóźniej w dniu poprzedzającym pierwszy dzień ważności biletu.

W takim przypadku podróżnemu wystawia się nowy bilet. Na pierwotnym dokumencie przewozu, na stronie odwrotnej punkt sprzedaży zamieszcza adnotację w brzmieniu: „Wymiana - wydano bilet numer.....” (wpisuje numer nowego dokumentu przewozu), i potwierdza dokonanie zmiany podpisem oraz odciskiem stempla. Pierwotny dokument przewozu należy dołączyć do sprawozdania kasowego.

W przypadku, gdy między pierwotnym terminem zakupu biletu, a jego wymianą nastąpi zmiana kursu EUR, podróżny pokrywa wynikający z niej niedobór w złotych. Jeżeli z różnicy kursowej wynika nadpłata, kasa zwraca podróżnemu różnicę należności.

Jeżeli wraz z pierwotnym biletem na przejazd wydany był dokument rezerwacyjny (bilet na miejsce sypialne, do leżenia lub do siedzenia), w odniesieniu do tego dokumentu mają zastosowanie przepisy ust. 50.6 i 70.2 niniejszych WST.

W odniesieniu do biletów wystawionych wg Aneksów i ofert specjalnych mają zastosowanie odpowiednie przepisy dotyczące tych ofert.

15 Korzystanie z dokumentów przewozu

15.1. Za korzystanie z niektórych pociągów lub wagonów (z miejscami do siedzenia, do leżenia, sypialnych itp.) pobierane są opłaty dodatkowe/ dopłaty.

15.2. W relacjach, w których nie kursują wagony klasy wyższej, bilety ważne są w klasie niższej i opłata powinna być obliczona za przejazd w tej klasie.

- 15.3.** Jeżeli dopuszczalne są zamienne drogi przewozu, przejazd musi odbyć się w całości jedną z dróg, wskazanych w dokumentach taryfowych. W trakcie podróży zmiana drogi przewozu na inną, podaną w dokumentach taryfowych nie jest dopuszczalna.
- 15.4.** Bilety bezpośrednie i wewnętrzne wystawiane manualnie ważne są tylko wraz z okładką, w której powinny być umieszczone.
- 15.5.** W wypadku dokumentu przewozu wydanego na przejazd „tam i z powrotem”, dokument wystawiony na przejazd w kierunku „tam” traci ważność, jeżeli podróżny rozpoczął przejazd w kierunku „z powrotem”.
- 15.6.** Dokumenty przewozu wydane przez SNCF we Francji lub przez Trenitalia (FS) we Włoszech muszą być wykorzystane - odpowiednio na odcinku francuskim lub włoskim - w ciągu 24 godzin od ich skasowania.
Dokumenty przewozu wydane przez SNCB w Belgii lub przez NS w Holandii ważne są na odcinkach odpowiednio - belgijskim lub holenderskim – tylko w dniu rozpoczęcia podróży.
- 15.7.** Opłaty za przejazd między różnymi stacjami kolejowymi w obrębie tego samego miasta (np. Paryża, Londynu, Wiednia, Kijowa, Moskwy) zasadniczo nie są zawarte w podanych opłatach za przejazd.
- 15.8.** Podróżny obowiązany jest posiadać przy sobie, aż do końca podróży, wszystkie dokumenty przewozowe (bilety na przejazd, dokumenty rezerwacyjne, dopłaty lub dopłaty typu Aufpreis itp.), a także niezbędne dokumenty poświadczające uprawnienie do ulgowego przejazdu (krajowe legitymacje uprawniające do ulgi, legitymacja niewidomego itp.).
W określonych przypadkach przewoźnik może zatrzymać dokument przewozu i w zamian wydać podróżnemu dokument zastępczy (*tj. dokument wydany w zamian za bilet zatrzymany przez przewoźnika*).

16 Zmiana drogi przewozu

- 16.1.** Przy zmianie drogi przewozu na podstawie biletów bezpośrednich lub wewnętrznych wydawany jest kwit na dopłatę CIV/ SMPS, o ile punkt sprzedaży, w którym zgłoszono chęć zmiany, dysponuje niezbędnymi dokumentami. W innych przypadkach stosuje się obowiązujące przepisy wewnętrzne [*danego przewoźnika*].
Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert lub inne publikacje mogą przewidywać wyjątki od tej zasady.
- 16.2.** W razie zmiany drogi przewozu pobiera się różnicę należności między opłatą za przejazd w jednym kierunku nową drogą i opłatą za analogiczny przejazd pierwotną drogą przewozu. Przy ustalaniu tych opłat uwzględnia się ewentualną ulgę, z jaką wydany był pierwotny dokument przewozu. Wyjątek stanowi ulga stosowana przez niektórych przewoźników z tytułu przejazdu „tam i z powrotem”.
Różnica opłat obliczana jest dla przejazdu rozpoczynającego się w punkcie taryfowym, w którym rozchodzą się dwie drogi przewozu (lub na trasie położonej przed tym punktem) i kończącego się w punkcie taryfowym, w którym drogi te łączą się ponownie (lub w punkcie położonym za nim).
Przy przejazdach dzieci uwzględnia się ulgi zastosowane pierwotnie zgodnie z postanowieniami ust. 31.

17 Zmiana przewoźnika

Przy równoległej obsłudze danego odcinka przez kilku różnych przewoźników, zmiana przewoźnika bez zmiany biletu jest możliwa tylko w przypadku istnienia odpowiednich uzgodnień między nimi.

W przypadku braku takich uzgodnień, podróżny zobowiązany jest do nabycia nowego dokumentu przewozu, na warunkach określonych przez wybranego przez niego przewoźnika. Przewoźnik ten może także ustalić, że wystarczające jest wykupienie, do już posiadanego dokumentu przewozu, dodatkowego dokumentu „na zmianę przewoźnika” (np. kwit na dopłatę z odpowiednim wpisem w rubryce „Podstawa/Motif/Grund”).

18 Przejście do klasy wyższej lub do pociągu wyższej kategorii

18.1. Przy przejściu do klasy wyższej lub do pociągu wyższej kategorii na podstawie biletów bezpośrednich lub wewnętrznych, wydawany jest kwit na dopłatę CIV/SMPS, o ile punkt sprzedaży, w którym zgłoszono chęć zmiany, dysponuje niezbędnymi dokumentami taryfowymi. W innych przypadkach stosuje się obowiązujące przepisy wewnętrzne [*danego przewoźnika*].

Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert lub inne publikacje mogą przewidywać wyjątki od tej zasady. Kwit na dopłatę wydaje się tylko na przejazd w jednym kierunku – albo na wskazaną na dokumencie przewozu całą drogę przewozu albo tylko na część drogi przewozu (*chodzi o tę część drogi, która uwzględniona jest w taryfach będących w posiadaniu punktu sprzedaży przyjmującego wniosek o dokonanie zmiany; w razie przejścia do klasy wyższej lub do pociągu wyższej kategorii w relacji „tam i z powrotem”, wystawia się oddzielne kwity: na przejazd w kierunku „tam” i na przejazd w kierunku „z powrotem”*).

18.2. W razie zmiany, o której mowa wyżej, pobiera się różnicę należności między opłatą za bilet na przejazd w jedną stronę w klasie lub kategorii pociągu, do którego podróżny zamierza przejść, a opłatą określoną na dokumencie przewozu pierwotnie wydanym. Przy ustalaniu tej opłaty uwzględnia się ewentualną ulgę, z jaką wydany był pierwotny dokument przewozu wyjątek stanowią ulgi stosowane przez niektóre koleje z tytułu przejazdu „tam i z powrotem”.

Przy przejazdach dzieci uwzględnia się ulgi zastosowane pierwotnie zgodnie z postanowieniami ust. 31.

19 – 20 (vacat)

21 Przerwy w podróży

W ramach terminu ważności dokumentu przewozu podróżny zasadniczo ma prawo przerywać podróż dowolną ilość razy, bez konieczności dokonywania jakichkolwiek formalności.

Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert lub inne publikacje mogą przewidywać wyjątki od tej zasady.

Dokumenty przewozu wydane przez SNCF we Francji lub przez Trenitalia (FS) we Włoszech muszą być wykorzystane – odpowiednio na odcinku francuskim lub włoskim w ciągu 24 godzin od ich skasowania. Dokumenty przewozu wydane przez SNCB w Belgii lub przez NS w Holandii ważne są na odcinkach odpowiednio - belgijskim lub holenderskim - tylko w dniu rozpoczęcia podróży.

Fakt skorzystania przez podróżnego z prawa do przerwy w podróży nie skutkuje przedłużeniem terminu ważności dokumentu przewozu (*patrz ust. 14*).

Podróżny, który przerwał podróż, może ją wznowić tylko od stacji, na której nastąpiła przerwa lub od stacji położonej na tej części drogi, na której przejazd jeszcze się nie odbył.

Na odcinkach BC, CFM, EVR, KZH, RZD i UZ wymaga się, aby podróżny w ciągu 3 godzin po przybyciu pociągu dokonał na bilecie adnotacji o przerwie w podróży.

Przy wznowianiu podróży bądź przy przesiadce do wagonu sypialnego podróżny powinien posiadać ważny bilet na miejsce.

22 – 30 (vacat)

31 Ulgi dla dzieci

31.1. Dzieci w wieku poniżej 4 lat, podróżujące w towarzystwie osoby dorosłej, przewożone są bezpłatnie.

Niżej wymienieni przewoźnicy bezpłatnie przewożą dzieci, podróżujące w towarzystwie osoby dorosłej, w wieku do lat 6:

CD	BDZ
CFF/SBB	CFL
HZ	DB
DSB	LG
ÖBB	MAV-START/GYSEV
SNCB/NMBS	SJ
VR	SZ
ZPCG	ZS
	ZSSK

Jeżeli jednak dla takiego dziecka żąda się oddzielnego miejsca, wówczas jest ono przewożone z zastosowaniem opłaty przewidzianej dla dzieci (patrz ust. 31.2). Patrz również ust. 50.5.

31.2. Dzieci w wieku poniżej 12 lat uiszczają połowę opłaty przewidzianej dla osoby dorosłej. Niżej wymienieni przewoźnicy pobierają połowę opłaty przewidzianej dla osoby dorosłej w odniesieniu do dzieci w wieku:

Przewoźnik	Granice wieku	Uwagi szczególne
ATOC	poniżej 16 lat	Obowiązuje w Wielkiej Brytanii i Irlandii (Irlandia Płn. i Rep. Irlandii) zarówno na odcinkach kolejowych, jak i odcinkach morskich. Na odcinkach morskich między Wielką Brytanią i kontynentem obowiązują
CD	poniżej 15 lat	
CFF/SBB	poniżej 16 lat	
DB	poniżej 15 lat	
DSB	poniżej 16 lat	
MAV-START/GYSEV	poniżej 14 lat	
NSB	poniżej 16 lat	
ÖBB	poniżej 15 lat	
SJ	poniżej 16 lat	
VR	poniżej 17 lat	
ZPCG	poniżej 14 lat	
ZS	poniżej 14 lat	
ZSSK	poniżej 15 lat	

Odcinki morskie: statek lub katamaran

Wielka Brytania ↔ kontynent - poniżej 14 lat

31.3. Przy stosowaniu postanowień dotyczących przejazdów dzieci, decydujący jest wiek dziecka w dniu rozpoczęcia podróży. Bezpłatny przejazd dziecka odbywa się na podstawie dokumentu przewozowego towarzyszącej mu osoby dorosłej.

31.4. Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert lub inne publikacje lub warunki taryfowe obowiązujące dla ofert z cenami globalnymi mogą przewidywać odstępstwa od ww. zasad.

32 Ulgi specjalne

Specjalne ulgi dla określonych kategorii podróźnych, z informacją o ich wymiarze oraz warunkach ich stosowania, wymienione są w Aneksach specjalnych dotyczących wybranych ofert lub innych publikacjach.

UWAGA:

Przy odprawie na PKP do krajów wschodnich stosowane są ulgi od opłat normalnych SCIC-TWZ, wynikające z „Porozumienia w sprawie specjalnych warunków taryfowych na przewóz osób” (tzw. ulgi bazowe), które od 14.12.2014 r. wynoszą na odcinkach poszczególnych przewoźników: BC – nie udziela ulgi, EVR – nie udziela ulgi, CFM – 15%, KZH – 50%, LDZ – 20%, LG – 30%, PKP – 15% (za wyjątkiem komunikacji bezpośredniej PKP-RZD w ramach której ulga wynosi 25% oraz oferty „Specjal UZ-PKP” z ulgą 20%), RZD – 15% (za wyjątkiem komunikacji bezpośredniej PKP-RZD w ramach której ulga wynosi 25%) i UZ – 20% (również dla oferty „Specjal UZ-PKP”).

W/w ulgi nie mają zastosowania przy wydawaniu biletów wewnętrznych oraz biletów wystawianych zgodnie z Aneksami specjalnymi do SCIC- TWZ.

33 – 35 (vacat)

36 Obliczanie opłat za przejazd

36.1. Opłaty za przejazd oblicza się według taryf obowiązujących w dniu wydania dokumentu przewozu. Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert lub inne publikacje określają gdzie i w jakiej formie publikowane są opłaty za przejazd osób dorosłych. Opłaty za przejazd obliczane są zgodnie z ust. 36.2 i 36.3, dla każdego przewoźnika i relacji - z uwzględnieniem odległości i klasy wagonu.

36.2. Bilety bezpośrednio za przejazd:

36.2.1. w jednym kierunku:

stosuje się opłatę wskazaną przez przewoźnika,

36.2.2. „tam i z powrotem” tą samą drogą:

stosuje się podwojoną opłatę za przejazd w jednym kierunku lub specjalną, wskazaną przez przewoźnika opłatę za przejazd „ tam i z powrotem”,

36.2.3. „tam i z powrotem” różnymi drogami:

a) jeżeli przy przejeździe „tam” podróźny korzysta z usług innego przewoźnika niż przy przejeździe „z powrotem” – dla każdego przejazdu stosuje się opłatę za przejazd w jednym kierunku podaną przez danego przewoźnika,

b) jeżeli przy przejeździe „tam” i przy przejeździe „z powrotem” podróźny korzysta z usług tego samego przewoźnika, pobiera się:

– opłatę za przejazd w jednym kierunku zarówno w relacji „tam”, jak i „z powrotem” w przypadku, gdy nie obowiązuje specjalna opłata za przejazd „tam i z powrotem”,

– połowę opłaty przewidzianej za przejazd „tam i z powrotem” – zarówno dla przejazdu „tam”, jak i „z powrotem”, w przypadku, gdy podana jest specjalna opłata dla przejazdu „tam i z powrotem”,

36.2.4. „tam i z powrotem”, w przypadku gdy miejscowość rozpoczęcia podróży w kierunku powrotnym jest inna od miejscowości przeznaczenia przejazdu w kierunku „tam” lub jeżeli miejscowość przeznaczenia przejazdu „z powrotem” jest inna od miejscowości wyjazdu w kierunku „tam”:

a) dla przewoźnika lub przewoźników, któremu/którym podlegają ww. miejscowości pobiera się - na każdym odcinku - opłatę za przejazd w jednym kierunku.

Jeżeli jednak stacje te są jednocześnie punktami granicznymi lub jeżeli obsługują tę samą miejscowość, opłaty oblicza się zgodnie z postanowieniami ust. 36.2.3,

b) dla wszystkich pozostałych przewoźników – stosuje się obliczanie opłaty zgodnie z ust. 36.2.2. i 36.2.3.

36.3. Bilety wewnętrzne

Jeżeli któryś z przewoźników przewiduje zastosowanie – przy obliczaniu opłat za bilety wewnętrzne – szczególnych postanowień, odpowiednie wskazówki podane są w Aneksach specjalnych dotyczących wybranych ofert lub innych publikacjach. We wszystkich innych przypadkach stosuje się postanowienia przewidziane w ust. 36.2.

Za przejazd dziecka (zgodnie z postanowieniami ust. 31) pobiera się połowę opłaty przewidzianej za przejazd osoby dorosłej. Jednakże w ramach niektórych ofert, a także w przypadku korzystania z przejazdów morskich i autobusowych, mogą być stosowane specjalne opłaty.

W niektórych przypadkach do opłat za przejazd dolicza się ewentualne opłaty dodatkowe (lokalne taksy, opłaty portowe itp.), podane w odpowiednich Aneksach specjalnych dotyczących wybranych ofert lub innych publikacjach. Jeżeli nie postanowiono inaczej, ulg udzielonych od opłaty za przejazd (w tym ulg dla dzieci) nie stosuje się w odniesieniu do ww. opłat dodatkowych.

36.4. Dzieci

Za przewóz dziecka uiszcza się (zgodnie z postanowieniami ust. 31) połowę opłaty przewidzianej za przejazd osoby dorosłej. Jednakże w odniesieniu do odcinków morskich i autobusowych lub niektórych ofert, mogą być stosowane specjalne opłaty.

36.5. Psy

Na przewóz psów wydawane są dokumenty przewozu. Opłata za przewóz psa wynosi połowę opłaty za bilet 2 klasy dla osoby dorosłej pobieranej za przejazd w jednym kierunku lub przejazd „tam i z powrotem”, niezależnie od klasy wagonu, w jakim odbywa się przejazd (1 lub 2 klasa). Za przewóz psa nie pobiera się ponadto żadnej opłaty dodatkowej (*nie wystawia się dokumentu rezerwacyjnego*).

W pociągach z cenami globalnymi mogą obowiązywać przepisy szczególne.

Inne małe zwierzęta domowe w klatkach, pojemnikach itp. przewożone są bezpłatnie (patrz ust. 41).

36.6. Opłaty dodatkowe

W niektórych przypadkach do opłat za przejazd dolicza się ewentualne opłaty dodatkowe (lokalne taksy, opłaty portowe itp.), podane w odpowiednich Aneksach specjalnych dotyczących wybranych ofert lub innych publikacjach. Jeżeli nie postanowiono inaczej, ulg udzielonych od opłaty za przejazd (w tym ulg dla dzieci) nie stosuje się w odniesieniu do ww. opłat dodatkowych.

37 Zajmowanie całych przedziałów do wyłącznej dyspozycji

Zajmowanie całych przedziałów do wyłącznej dyspozycji jest dopuszczalne.

Przewoźnicy mogą odmówić podróżnym tego prawa, ograniczyć je lub podporządkować określonym warunkom.

Tylko podróżni rzeczywiście zajmujący przedział mają prawo do korzystania z ulg, do jakich są uprawnieni; za pozostałe miejsca pobiera się pełną opłatę za przejazd (*wraz z ewentualnymi opłatami dodatkowymi*).

38 – 40 (vacat)

41 Przewóz psów i innych małych zwierząt domowych

W wagonach pasażerskich dopuszczony jest przewóz psów jeśli za ich przewóz uiszczona jest należyta opłata (*z wyjątkiem psa rasy uznawanej za agresywną*) i jeśli są one trzymane na smyczy i w kagańcu, na kolanach podróżnych lub na podłodze wagonu, w taki sposób, że nie stanowią zagrożenia dla otoczenia. Właściciel jest zobowiązany do nadzoru nad psem i ponosi odpowiedzialność za wyrządzone przez niego szkody. (*Opłatę za przewóz psa ustala się zgodnie z ust. 36.5.*)

Ponadto dopuszcza się przewóz małych psów i innych małych zwierząt domowych, jeżeli są

one przewożone w klatkach, pudłach, koszach lub innych przeznaczonych do tego celu pojemnikach, wykluczających możliwość okaleczenia współpodróźnych, ewentualnie zabrudzenia wagonu lub bagażu podręcznego. Pojemniki muszą być umieszczone na kolanach podróźnego lub w miejscach przeznaczonych na bagaż podręczny. Przewóz tych zwierząt jest bezpłatny.

Dopuszcza się przewóz ww. zwierząt w wagonach sypialnych, z miejscami do leżenia i do siedzenia w pociągach nocnych, jeżeli właściciel psa i ewentualne osoby towarzyszące wykupiły bilety na przejazd i bilety na miejsca sypialne, do leżenia lub do siedzenia na wszystkie miejsca w przedziale.

Przewóz takich zwierząt (z wyjątkiem psów - przewodników niewidomych) nie jest dopuszczony w komunikacji do/z Wielkiej Brytanii i Norwegii.

W Szwecji każdy podróźny może nieodpłatnie przewozić max. 2 psy lub inne małe zwierzęta domowe w specjalnie do tego przeznaczonym i oznakowanym przedziale w wagonie kl.2. Zabroniony jest przewóz psów i innych małych zwierząt domowych w wagonach sypialnych, wagonach z miejscami do leżenia i wagonach restauracyjnych.

W Czechach przewóz psów w wagonach kl.1 oraz w wagonach sypialnych jest zabroniony.

W pociągach uruchamianych przez FPK dopuszcza się przewóz max. 2 małych psów lub 2 małych zwierząt domowych w jednym przedziale.

Przewoźnicy znajdujący się na trasie przejazdu pociągu nocnego mogą ustalać inne warunki przewozu zwierząt.

42 Bagaż podręczny

Każdy podróźny w zasadzie może zabrać ze sobą w podróż jako bagaż podręczny rzeczy osobiste lub przedmioty niezbędne w podróży.

Każdemu podróźnemu wolno zabrać ze sobą bezpłatnie łatwe do przeniesienia rzeczy (bagaż podręczny), jeśli nie jest to sprzeczne z przepisami celnymi i administracyjnymi.

Ogólna masa bagażu podręcznego, który może być przewożony jest w wagonie bezpłatnie, nie powinna przekraczać:

- 35 kg dla dorosłego lub na każdy dokument przewozowy (na PKP zgodnie z Umową SMPS – 36 kg),
- 15 kg dla dzieci do lat 12.

Rozmiary każdej sztuki bagażu podręcznego nie powinny przekraczać 200 cm (np. 100 x 40 x 60 cm.)

Przedmioty przewożone jako bagaż podręczny znajdują się pod opieką podróźnego.

Podróźny odpowiada za szkody wynikłe z przewozu bagażu podręcznego, jeżeli nie udowodni, że szkoda powstała z winy przewoźnika bądź towarzystwa żeglugowego.

Zabrania się przewozić:

- a) przedmioty mogące uszkodzić lub zanieczyścić wagon, podróźnych lub ich rzeczy,
- b) materiały zapalne, łatwopalne, samozapalne, wybuchowe, żrące, radioaktywne i trujące,
- c) nabita broń palna,
- d) przedmioty mogące spowodować choroby zakaźne i przedmioty cuchnące,
- e) przedmioty niedopuszczone do przewozu na podstawie przepisów celnych lub innych,
- f) zwierzęta, za wyjątkiem psów i innych małych zwierząt domowych (patrz ust. 41).

Podróźny ponosi odpowiedzialność za naruszenie tych postanowień i zobowiązany jest pokryć przewoźnikowi ewentualnie poniesione przez niego straty.

43 Rowery (vacat)

44 Przydzielanie i rezerwowanie miejsc

Wydawnictwa dotyczące rozkładów jazdy informują o tym, czy i na jakich warunkach dokonuje się rezerwacji miejsc w określonych pociągach.

Kwestię przydzielania miejsc regulują przepisy każdego przewoźnika.

Podróżny ma prawo zaznaczyć jako zajęte każde pozostające do dyspozycji miejsce. Podróżny, który opuszcza swoje miejsce, nie zaznaczywszy go uprzednio w widoczny sposób, traci prawo do jego zajmowania.

45 Zwroty należności

UWAGA:

Przy odprawie na PKP do krajów wschodnich (BC, CFM, EVR, KZH, LDZ, LG, RŽD, UZ) stosowane są postanowienia „Porozumienia w sprawie specjalnych warunków taryfowych na przewóz osób”, w związku z tym przy zwrotach stosuje się przepisy dla przewoźników SMPS (art. 29 Umowy SMPS) – patrz ust. 45.7.

- 45.1.** Należność za dokument przewozu może być zwrócona, w całości lub części, jeżeli nie został on wykorzystany, lub jeśli został wykorzystany tylko częściowo.
Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert lub inne publikacje mogą wykluczyć zwroty należności za przejazd, za miejsca sypialne lub do leżenia lub podporządkować je określonym warunkom.
- 45.2.** W przypadku ceny globalnej częściowy zwrot należności za dokument przewozu jest wykluczony.
- 45.3.** Wnioski o zwrot należności za niewykorzystany dokument przewozu są rozpatrywane przez przewoźnika, który dokument ten wydał lub na rzecz którego został on wydany. (*Termin składania wniosku o zwrot należności - patrz ust.6.3.4.*)
Każdy przewoźnik udostępnia podróżnym adresy innych przewoźników (Załącznik V), pod które powinien być - w danym przypadku - wysłany wniosek o zwrot należności, ewentualnie sam przekazuje dalej taki wniosek.
- 45.4.** Do wniosku o zwrot należności muszą być dołączone oryginalne dokumenty przewozu podlegające zwrotowi - wraz z okładką, o ile tak zostały wydane.
- 45.5.** Wnioski dotyczące dokumentów zniszczonych lub uszkodzonych w sposób uniemożliwiający odczytanie zamieszczonych na nich danych lub zawierających dane poprawione, mogą zostać odrzucone.
- 45.6.** Niewykorzystanie lub częściowe wykorzystanie dokumentu przewozu i rezerwacyjnego musi być na nim poświadczony. Jeżeli dokumenty te nie zawierają wymaganej adnotacji, do wniosku o zwrot należności należy dołączyć odpowiednie dokumenty (zaświadczenia lekarskie, inne dokumenty przewozowe, na podstawie których faktycznie odbył się przejazd itp.).
- 45.7.** Koszty związane ze zwrotem są potrącane od kwoty podlegającej zwrotowi. Wysokość kwoty potrącenia ustalana jest przez przewoźnika, który wydał dokument przewozowy.

UWAGA:

Na PKP zwrotu należności za całkowicie niewykorzystany bilet (również grupowy), wydany przez PKP i poświadczony w terminie jego ważności - zwrotu dokonuje każda kasa, po potrąceniu 10% tytułem odstępnego, od każdego biletu.

W przypadkach spornych zwrot dokonywany jest w drodze pisemnej reklamacji.

W przypadku poświadczonego biletu częściowo niewykorzystanego, zwrot należności dokonywany jest wyłącznie w drodze reklamacji. Dotyczy to również przejazdu grupowego - jeśli z biletu skorzystała mniejsza liczba uczestników (o ile grupa nie uiściła opłaty minimalnej za przejazd i o ile zwrot opłat za częściowo niewykorzystany bilet nie spowoduje naruszenia opłaty minimalnej). Wówczas przewodnik

grupy obowiązany jest przedłożyć bilet grupowy do poświadczenia upoważnionemu pracownikowi stacji; adnotacji takiej może dokonać także kierownik pociągu (konduktor) lub konwojent wagonu sypialnego.

W zastosowaniu postanowień niniejszego ustępu za jeden bilet uważa się wszystkie dokumenty odnoszące się do jednego przejazdu, a więc bilet na przejazd wraz z ewentualnymi dokumentami dodatkowymi wydawanymi np. przy zmianie klasy wagonu, kategorii pociągu lub zmianie drogi przewozu.

Potrącenia nie dokonuje się w przypadkach szczególnych, jeżeli podróżny nie mógł rozpocząć podróży lub jej kontynuować z powodu przerw lub zakłóceń w ruchu, zawinionego przez przewoźnika opóźnienia pociągu powodującego uniemożliwienie przesiadki na inny pociąg lub z powodu odwołania pociągu (np. w wyniku strajku kolei). Fakty te muszą być odnotowane na bilecie przez upoważniony personel.

Nie wymaga się poświadczenia biletu, jeżeli podróżny żąda zwrotu należności przed datą rozpoczęcia ważności biletu. Po tym terminie bilet powinien być bezwzględnie poświadczony o niewykorzystaniu.

Zasady zwrotów opłat za zarezerwowane miejsce do siedzenia, sypialne lub do leżenia, uregulowane są w ust. 50.7. i 70.2. niniejszej taryfy.

W odniesieniu do biletów wystawionych wg Aneksów i ofert specjalnych mają zastosowanie przepisy dot. tych ofert.

46. Wymiana i przyjęcie biletu z powrotem

Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert lub inne publikacje mogą przewidywać – w przypadku niektórych biletów, zwłaszcza z cenami globalnymi - postanowienia szczególne w zakresie warunków przyjęcia biletu z powrotem i wymiany.

UWAGA:

Na PKP – do odwołania – nie dokonuje się operacji „przyjęcia biletu z powrotem”, ani wymiany innej niż określona w ust. 14.3. (tj. w związku ze zmianą terminu ważności biletu na wcześniejszy).

47-49 (vacat)

50 Korzystanie z miejsc w wagonach sypialnych, wagonach z miejscami do leżenia i do siedzenia w pociągach nocnych

Przewoźnicy mogą również ustalić możliwość wykorzystania za określoną dopłatą wagonów z miejscami do siedzenia w pociągach nocnych. Ponadto mogą oni określić czy wagony sypialne, z miejscami do leżenia i do siedzenia są dostępne w pociągach nocnych w porze dziennej.

50.1 Korzystanie z miejsc

Pociągi, składające się z wagonów z miejscami sypialnymi, do leżenia i do siedzenia, korzystanie z których jest dozwolone przy spełnieniu określonych warunków powinny być specjalnie oznaczone przez przewoźników w rozkładach jazdy i informatorach kolejowych.

Za korzystanie z miejsc w wagonach z miejscami sypialnymi, do leżenia i do siedzenia pobierane są opłaty dodatkowe (za miejsca sypialne, do leżenia i do siedzenia). Podróżnym, którzy nie uiszcili opłat dodatkowych, zabrania się przebywać w tych wagonach, w tym również w przejściach i przedsionkach.

Bilety na miejsca sypialne, do leżenia i do siedzenia są ważne tylko łącznie z biletem na przejazd, we wskazanym dniu, pociągu i wagonie.

W niektórych wagonach z miejscami sypialnymi, do leżenia i do siedzenia obowiązują bilety z ceną globalną, zawierającą rezerwację i opłatę dodatkową/dopłatę. Wsiadanie i wysiadanie (na stacjach pośrednich) do tych wagonów mogą podlegać ograniczeniom.

50.2 Sprzedaż biletów na miejsca sypialne, do leżenia i do siedzenia

Termin rozpoczęcia sprzedaży dokumentów rezerwacyjnych zależy od przepisów przewoźnika w punkcie odprawy.

50.3 Klasa wagonu i dokumenty przewozowe.

Bilety na miejsca sypialne, do leżenia lub do siedzenia wydawane są w zależności od oferty do wagonów 1 lub 2 klasy. (Opłaty za miejsca rezerwowane znajdują się w Tabelach opłat za miejsca rezerwowane do SCIC- TWZ)

Do każdej rezerwacji w pociągu nocnym wymagany jest bilet na przejazd wystawiony na odpowiednią kategorię pociągu, klasę wagonu oraz relację, którą podróżny zamierza odbyć w wagonie sypialnym, z miejscami do leżenia bądź do siedzenia zgodnie z poniższą tabelą:

Klasa wagonu	Liczba miejsc w przedziale	Kategoria miejsca	Bilet na przejazd
wagon sypialny			
Tourist	4	Tourist 2/4	2. klasa
Tourist	3	Tourist 2/3	2. klasa
Double	2	Double 1/2	1. klasa ¹⁾
Single	1	Single 1/1	1. klasa ²⁾
Business	2	Double 1/2	1. klasa
Business	1	Single 1/1	1. klasa
wagon z miejscami do leżenia			
2. klasa	6	BC 6	2. klasa
2. klasa	4	BC 4	2. klasa
wagon z miejscami do siedzenia			
1. klasa		1/S, A	1. klasa
2. klasa		2/S, B	2. klasa

¹⁾ na odcinkach BDZ, CFARYM, CD, DB, DSB, HZ, MAV, NS, NSB, ÖBB, PKP, SBB, SJ, SZ, ZCG, ZS, ZSSK, TCDD, UZ obowiązuje bilet na przejazd klasy 2,

²⁾ na odcinkach DB (włączając relacje Basel Bad Bf – Basel SBB i Emmerich (Gr) - Amsterdam) obowiązuje bilet na przejazd klasy 2.

50.4 Rozpoczęcie podróży od stacji, niewskazanej w taryfie.

Jeżeli podróżny rozpoczyna przejazd od stacji, która nie jest zawarta w tabelach do niniejszych SCIC-TWZ, wówczas nalicza się opłatę za miejsce rezerwowane od poprzedniej stacji, wskazanej w tabelach.

Jeżeli podróżny kończy przejazd na stacji, która nie jest zawarta w tabelach do niniejszych SCIC-TWZ, wówczas nalicza się opłatę za miejsce rezerwowane do następnej stacji, wskazanej w tabelach.

50.5 Korzystanie z miejsc sypialnych, do leżenia i do siedzenia przez dzieci.

Jedno miejsce może być zajmowane najwyżej przez dwie osoby, z których co najmniej jedna nie ukończyła 10 roku życia.

Przy korzystaniu przez dzieci z [oddzielnych] miejsc należy nabyć wg wskazań tabeli:

Liczba dzieci	Wiek dzieci	Korzystanie z miejsca sypialnego/miejsca do leżenia	Opłata dodatkowa za miejsce	Opłata za przejazd
1	do ukończonych 4 lat (lub do 6 lat zgodnie z ust. 31)	bez oddzielnego miejsca	bezpłatnie	bezpłatnie
		1 oddzielne miejsce	1 opłata normalna	1x 1/2
1	od ukończonych 4 lat lub 6 (zgodnie z ust. 31) do ukończonych 10 lat	1 oddzielne miejsce	1 opłata normalna	1x 1/2
1	od ukończonych 10 lat do ukończonych 12 lat (lub do taryfowej granicy wieku dzieci zgodnie z ust. 31)	zawsze oddzielne miejsce	1 opłata normalna	1x 1/2
2	do ukończonych 4 lub 6 lat i do 12 lat	1 wspólne miejsce	1 opłata normalna	1x1/2
2	dwoje dzieci do ukończonych 4 lub 6 lat	1 wspólne miejsce	1 opłata normalna	1x 1/2
		oddzielne miejsce	2 opłaty normalne	2x 1/2

Przy korzystaniu przez dzieci z oddzielnego miejsca do siedzenia należy nabyć bilet na miejsce.

50.6 Wymiana biletów na miejsca sypialne, do leżenia lub do siedzenia

Regulacja dot. przewoźników CIV:

Bezpłatna wymiana biletów na miejsca sypialne, do leżenia lub do siedzenia nie jest realizowana. Każda wymiana uważana jest za zwrot (patrz ust. 50.7)

Regulacja dot. przewoźników SMPS:

Niewykorzystany bilet na miejsce sypialne lub do leżenia, zawierający dane dot. przydzielonego miejsca, może być jeden raz bezpłatnie zamieniony na inny bilet w tej samej relacji i kategorii miejsca, jeżeli:

- życzenie zamiany podróźny przedstawił nie później niż na 6 godzin przed czasem odjazdu pociągu wskazanego na pierwotnym bilecie,
- nowa data wyjazdu przypada nie później niż 2 miesiące po dacie zmiany rezerwacji.

Pokwitowanie, wydane łącznie z zamienianym biletem na miejsce należy również zwrócić.

UWAGA:

Dalsza wymiana bez dodatkowych opłat nie jest możliwa. Na PKP dopuszcza się również zmianę kategorii miejsca, z tym, że w przypadku zmiany na kategorię wyższą, podróźny dopłaca różnicę, a w przypadku zmiany na kategorię niższą kasa zwraca nadpłatę.

Na pierwotnym i nowo wystawionym bilecie na miejsce należy nanieść uwagę o przeprowadzonej zamianie.

Wysokość opłaty za miejsce sypialne lub do leżenia określa się na podstawie taryfy obowiązującej w dniu przeprowadzenia zamiany.

Bilety na miejsce do siedzenia nie podlegają wymianie.

50.7 Zwrot należności za bilety na miejsca sypialne, do leżenia lub do siedzenia

Regulacja dot. przewoźników CIV:

Przy zwrocie należności za niewykorzystany bilet na miejsce sypialne, do leżenia lub do siedzenia zwraca się:

- opłatę w pełnej wysokości, jeżeli miejsce nie zostało wykorzystane z przyczyn występujących po stronie przewoźnika i zostało to przez niego poświadczone*),
- opłatę po potrąceniu 10%, za każde miejsce i noc, jeżeli miejsce zostało odwołane najpóźniej jeden dzień przed odjazdem pociągu,
- opłatę z potrąceniem 50%, za każde miejsce i noc, jeżeli miejsce zostało odwołane w dniu odjazdu, jednakże nie później niż przed odjazdem pociągu.

W przypadku przedłożenia niewykorzystanego biletu w terminie późniejszym należność nie jest zwracana.

Regulacja dot. przewoźników SMPS:

Przy zwrocie należności za niewykorzystany bilet na miejsce sypialne, do leżenia lub do siedzenia zwraca się:

- opłatę w pełnej wysokości, jeżeli miejsce nie zostało wykorzystane z przyczyn występujących po stronie przewoźnika i zostało to przez niego poświadczone*),
- opłatę z potrąceniem należności, określonej przez przewoźnika, jeśli miejsce zostało odwołane nie później niż na 6 godzin przed odjazdem pociągu.

*) *np. wyłączenie wagonu z miejscami sypialnymi lub do leżenia, opóźnienie pociągu skomunikowanego, przerwa w ruchu, podwójna rezerwacja, brak obsługi i pościeli w wagonie z miejscami do leżenia.*

W przypadku przedłożenia niewykorzystanego biletu w terminie późniejszym należność nie jest zwracana.

UWAGA:

Na PKP zwrotu należności za niewykorzystany bilet na miejsce sypialne lub do leżenia, wydany przez PKP, stosowana jest regulacja dot. przewoźników SMPS, tj. opłata za miejsce sypialne lub do leżenia jest zwracana:

1) w pełnej wysokości, jeżeli miejsce nie zostało wykorzystane z przyczyn występujących po stronie przewoźnika i zostało to przez niego poświadczone,

2) z potrąceniem 10%:

a) w każdej kasie:

- za bilet całkowicie niewykorzystany z przyczyn leżących po stronie podróżnego, jeżeli podróżny przedłożył bilet na miejsce sypialne lub do leżenia, wydany na określony dzień i pociąg, w celu poświadczenia nie później niż na 6 godzin (odnośnie biletów grupowych, zgodnie z ust.70.2. – 5 dób) przed odjazdem pociągu,
- poświadczenia nie później niż na 6 godzin (odnośnie biletów grupowych, zgodnie z ust.70.2. – 5 dób) przed odjazdem pociągu,

b) w ramach reklamacji:

- za bilet całkowicie lub częściowo niewykorzystany przez podróżnego wskutek przyczyn od niego niezależnych np. choroba, nieszczęśliwy wypadek, mających miejsce bezpośrednio przed odjazdem pociągu lub w czasie przejazdu (pod warunkiem przedłożenia zaświadczenia, potwierdzającego powyższe okoliczności),
- za częściowo niewykorzystany bilet na miejsce dla grupy - jeżeli z biletu skorzystała mniejsza liczba uczestników, a bilet został przedłożony w celu poświadczenia, nie później niż na 5 dób przed odjazdem pociągu.

Oplata za miejsce sypialne lub do leżenia nie jest zwracana, jeśli:

- podróżny całkowicie rezygnuje z rozpoczęcia podróży z przyczyn osobistych, ale bilet na miejsce przedłożył w celu poświadczenia później niż na 6 godzin (odnośnie biletów grupowych - 5 dób) przed odjazdem pociągu,
- podróżny z przyczyn osobistych rezygnuje z dalszej podróży na stacji pośredniej.

Zamieszczając adnotację o niewykorzystaniu biletu na miejsce sypialne lub do leżenia, wraz z datą zwrotu należy nanieść na bilecie godzinę, o której bilet został przedłożony do poświadczenia.

Nie dokonuje się zwrotów za bilety na miejsca do siedzenia.

51. Przydzielenie podróżnemu innego miejsca.

Jeżeli podróżnemu przydzielono miejsce wyższej kategorii lub w wagonie innego przewoźnika z przyczyn leżących po stronie przewoźnika, dopłaty się nie pobiera.

Jeżeli podróżnemu przydzielono zastępczo miejsce sypialne lub do leżenia niższej kategorii, konwojent potwierdza ten fakt na bilecie na miejsce sypialne lub do leżenia lub na kwicie do tego biletu. Różnica w opłacie podlega zwrotowi.

52-60 (vacat)

ROZDZIAŁ B

GRUPY PODRÓŻNYCH PRZEWOŻONE POCIĄGAMI REGULARNEGO KURSOWANIA, STATKAMI LUB W RAMACH NIEKTÓRYCH PRZEWOZÓW AUTOBUSOWYCH

61 Postanowienia ogólne

Przy przewozie grup stosuje się regulacje zawarte w rozdziale A, jeżeli nie są one sprzeczne z poniższymi postanowieniami.

O prawo zrealizowania przewozu jako grupowego podróżni mogą ubiegać się tylko wówczas, gdy przewoźnik ma możliwość transportu grupy pociągami regularnego kursowania, statkami lub autobusami.

Grupy mogą uzyskać ulgę pod warunkiem, że zapłacona została opłata ulgowa za co najmniej sześć osób dorosłych. W zastosowaniu postanowień niniejszego rozdziału dwoje dzieci liczy się za jedną osobę dorosłą.

Grupie powinien towarzyszyć przewodnik. Jest on odpowiedzialny za dostosowanie się uczestników grupy do przepisów ustalonych dla przejazdu grupowego przez zainteresowanych przewoźników oraz za poprawne zachowanie się grupy.

Podróżni należący do jednej grupy muszą odbywać całość podróży wspólnie, tym samym pociągiem, statkiem lub autobusem, na przejazd którym dokonana została rezerwacja.

Przewoźnicy zastrzegają sobie prawo do zawieszenia stosowania postanowień niniejszego rozdziału w pewnych okresach i w odniesieniu do niektórych pociągów, statków lub autobusów.

62 Ulgi od opłat za przejazd

Ulgi dla grup wskazane są w Załączniku III. Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert lub inne publikacje mogą przewidywać inne ulgi.

63 Ulgi dla dzieci

Za przewóz dzieci uiszcza się połowę opłat ulgowych przewidzianych dla osób dorosłych z tytułu przejazdu grupowego. W ofertach z cenami globalnymi i w odniesieniu do niektórych odcinków morskich mogą być stosowane opłaty specjalne.

W zastosowaniu niniejszych SCIC- TWZ stosuje się granice wieku dzieci zgodnie z ust. 31. Jeżeli w opłatach za przejazd dla osób dorosłych zawarte są opłaty dodatkowe (w szczególności lokalne taksy, opłaty portowe itp.), Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert lub inne publikacje mogą podawać opłaty dla dzieci inne niż połowa opłaty przewidzianej dla osób dorosłych.

64 Rezerwowanie miejsc

Organizatorzy przejazdu grupowego zobowiązani są do jego zgłoszenia w miejscowości wyjazdu, na co najmniej 30 dni przed rozpoczęciem podróży. Zgłoszenia dokonywane w krótszym terminie mogą być uwzględniane, jeżeli przewoźnik ma możliwość wykonania takiego przewozu.

Zgłoszenie przejazdu grupowego musi zawierać:

- nazwę (określenie) grupy,
- całościowy opis drogi przejazdu z wyszczególnieniem dat i godzin odjazdu pociągów, statków lub autobusów, z których grupa zamierza korzystać,
- dokładną liczbę uczestników grupy,
- kategorie zajmowanych miejsc,
- ewentualne zamówienie na korzystanie z posiłków,
- jeŝeli jest to moŝliwe - nazwisko przewodnika grupy,
- adres i podpis zamawiającego przejazd.

65 Zamawianie dokumentów przewozu

Zamówienie na dokumenty przewozu musi być złożone co najmniej 24 godziny przed terminem płatności (3 dni przed odjazdem pociągu) i powinno zawierać następujące dane:

- nazwę (określenie) grupy,
- całościowy opis drogi przewozu i datę wyjazdu,
- ogólną liczbę członków grupy z wyszczególnieniem:
 - liczby podróŜnych dorosłych,
 - liczby i wieku dzieci,
- nazwisko przewodnika grupy,
- nazwisko, adres i podpis zamawiającego przejazd.

Zamawiający przejazd grupowy jest odpowiedzialny za prawdziwość danych zawartych we wniosku.

66 Dokumenty przewozu

Grupie wydaje się bilet grupowy na całą drogę przejazdu albo na odcinki poszczególnych przewoźników (na przejazd w jednym kierunku, „tam i z powrotem”, przejazd drogą okrężną).

Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert lub inne publikacje mogą przewidywać odstępstwa od ogólnie obowiązujących zasad.

Opłata za przejazd grupowy musi być uiszczona najpóźniej na 3 dni przed terminem odjazdu pociągu, o ile przewoźnik, wydający bilet, nie przewiduje innych specjalnych regulacji w tym zakresie.

67 Obliczanie opłaty za przejazd

Podstawą do obliczania opłaty za przejazd jest odległość stosowana przy odprawie podróŜnych indywidualnych, nawet w przypadku, gdy wydaje się bilet grupowy na zamienną drogę przewozu (*patrz ust. 15.3*).

Opłaty za przejazd osób dorosłych (*w ramach SCIC-TWZ*) są obliczane:

- zgodnie z postanowieniami ust. 36, z zastosowaniem ulg wynikających z Załącznika III, albo
- z zastosowaniem innych wymiarów ulgi wskazanych w Aneksach specjalnych dotyczących wybranych ofert lub innych publikacjach, ewentualnie w inny sposób podanych do wiadomości przez przewoźników.

Dla określonych rodzajów połączeń mają zastosowanie ceny globalne. W tym przypadku grupa winna jechać tym pociągiem, na który dokonano rezerwacji.

Jeŝeli z powodu liczebności grupy niezbędne jest zastosowanie szczególnych środków, informację o tym przekazują zainteresowani przewoźnicy.

68 Zajmowanie całych przedziałów do wyłącznej dyspozycji grupy

Jeżeli grupa podróżnych zażąda jednego lub kilku całych przedziałów do wyłącznej dyspozycji grupy, bilet grupowy musi być wystawiony na wszystkie oferowane w danym przedziale lub przedziałach miejsca.

69 Wymiana i zwrot biletów grupowych

Wymiana, zwrot i zwrot częściowy biletów grupowych są dokonywane dla przewoźników CIV nie później niż na 3 dni przed odjazdem, a dla przewoźników SMPS przed upływem terminu ważności jeżeli bilet jest odpowiednio poświadczony - z potrąceniem (*kwoty określonej przez przewoźnika*).

UWAGA:

Na PKP:

- bilety grupowe, wydane przez PKP można wymienić najpóźniej na 3 dni przed rozpoczęciem terminu ważności biletu.
- zwrotu należności za wydane przez PKP całkowicie i częściowo niewykorzystane bilety grupowe (poświadczone) dokonuje się w terminie ich ważności (patrz Uwaga do ust. 45.7).

Dla ofert z ceną globalną obowiązują specjalne warunki wymiany i zwrotu.

70 Korzystanie z miejsc w wagonach sypialnych, wagonach z miejscami do leżenia i do siedzenia w pociągach nocnych

70.1. Bilet na miejsce sypialne, do leżenia i do siedzenia

Dla każdej grupy podróżnych jest wydawany jeden bilet na miejsce sypialne, do leżenia i do siedzenia, jeśli wszyscy podróżni odbywają przejazd w tym samym wagonie na miejscach tej samej kategorii.

Jeśli uczestnicy grupy odbywają podróż w różnych wagonach lub na miejscach różnej kategorii, wówczas otrzymują *oddzielny* bilet na miejsce sypialne, do leżenia i do siedzenia na każdy wagon lub na miejsce danej kategorii.

Jeżeli wydaje się kilka biletów na miejsca sypialne, do leżenia i do siedzenia, wówczas na każdym bilecie na miejsce rezerwowane należy wpisać numer/(ry) pozostałych biletów na miejsca.

70.2. Wymiana i zwrot

Niewykorzystane bilety na miejsca sypialne i do leżenia mogą być jeden raz wymienione, bez potrąceń, jeżeli:

- życzenie zamiany podróżny przedstawił nie później niż na 5 dób przed pierwotnym czasem odjazdu pociągu,
- nowa data wyjazdu przypada nie później niż dwa miesiące po dacie zmiany rezerwacji.

Dalsza zmiana bez dodatkowych opłat nie jest możliwa.

Przy zwrocie niewykorzystanych biletów na miejsca sypialne i do leżenia mają zastosowanie przepisy poszczególnych przewoźników:

- dla przewoźników CIV obowiązują Aneksy specjalne SCIC-NT,
- dla przewoźników SMPS obowiązuje umowa SMPS.

UWAGA:

Na PKP zwrotu należności za niewykorzystane bilety grupowe na miejsca sypialne lub do leżenia, wydane przez PKP, stosowany jest termin dot. przewoźników SMPS, tj. nie później niż na 5 dób przed odjazdem pociągu (patrz ust.50.7).

71-74 (vacat)

ROZDZIAŁ C

POCIĄGI NADZWYCZAJNE I WAGONY SPECJALNE

75 Zapytania dotyczące opłat i warunków przeprowadzenia, a także zgłoszenia i zamówienia przejazdów pociągów nadzwyczajnych i wagonów specjalnych należy kierować bezpośrednio do wydziałów poszczególnych przewoźników, wymienionych w Załączniku IV.

76-80 (vacat)

ROZDZIAŁ D ODPOWIEDZIALNOŚĆ

81 Odpowiedzialność za szkody cielesne i materialne

Kwestie odpowiedzialności przewoźnika w przypadku śmierci lub zranienia podróżnych, a także w przypadku zagubienia lub uszkodzenia bagażu podręcznego reguluje prawo kraju, w którym miał miejsce nieszczęśliwy wypadek lub zdarzenie. W przypadkach, jeśli nieszczęśliwy wypadek lub zdarzenie miało miejsce w kraju uczestniczącym w COTIF a podróżny jest obywatelem kraju należącego do COTIF lub ma tam miejsce stałego pobytu, mają zastosowanie przepisy odpowiedzialności PU-CIV.

82 Właściwość sądowa

Właściwe do rozpatrywania sporów są jedynie sądy w miejscu siedziby przewoźnika, świadczącego usługę przewozu, podczas której wydarzył się nieszczęśliwy wypadek.

83-115 (vacat)